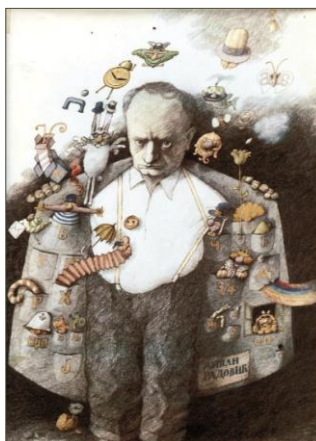
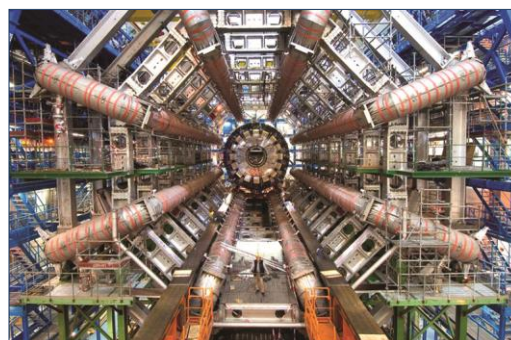

ДРВЦЕ

ЛИСТ ТЕХНИЧКЕ ШКОЛЕ

"ДРВО АРТ"

ГОДИНА XII
БРОЈ 20
2013

Садржај:

Ђак генерације	1	Најлепши писмени задаци	24
Извештај са такмичења	3	Душко Радовић – деведесет година од рођења	29
Стручна страна	5		
Били смо... на Сајму	6	Душко Радовић - Београде, добро јутро	29
Други о нама	17	Момо Капор – Имати и немати	34
Карим Рашид	18	Цитати Николе Тесле	36
Театар Арт Лигнум	19	Рекли су о... стилу	37
Палилулска олимпијада културе	20	Сајам књига	38
ЦЕРН у Србији	21	Хороскоп поклањања	39
Били смо... на предавању о Аустралији	23	Љутња и здравље	40

Ђак генерације Техничке школе „Дрво арт“ школске 2012/2013. године

За ђака генерације Наставничко веће Техничке школе „Дрво арт“ на седници одржаној 31.05.2013. године изабрало је Марину Стевановић, ученицу IV₆ одељења, образовног профила техничар за пејзажну архитектуру.

Током четворогодишњег школовања Марина Стевановић је постигла одличан успех за све четири године школовања и примерно владање.

На 18. Међународном сајму Вео-PlantFair који је одржан у Београду дана 05.04.2013. године, освојила је прво место у такмичењу средњих школа у аранжирању цвећа.

Првак је Србије у Оријентирингу и као члан репрезентације Србије, освојила је награде на међународним такмичењима.

Добитник је награде „Доситеј“ фонда за младе таленте Републике Србије коју јој је доделило Министарство омладине и спорта.

Активан је члан Планинарско-оријентационог клуба „Обилић“.

Ово су резултати иза којих стоји особа која уз висок степен радних и интелектуалних способности поседује велике карактерне и моралне квалитете. Она је тиха, повучена, скромна, упорна, увек сталожена, јака и никада не истиче себе у први план. Нема способности вође, али је стуб одељења. Има изражен колективни дух, несебично помаже другим ученицима и многи су завршили разред са успехом захваљујући њеном залагању, упорности и знању. Прави је пример како добар спортиста може да изгради високе стандарде моралних и карактерних вредности и пренесе своју огромну позитивну енергију другима.

Јелена Петровић, професор, разредни старешина

испред Белог двора

Седмнаесто републичко такмичење

Седмнаесто републичко такмичење ученика дрвопрерађивачке и шумарске струке одржано је у Грделици од 17. до 19. маја 2013. године. На овогодишњем такмичењу учествовало је 12 школа из целе Србије.

За републичко такмичење екипу је сачињавало 9 ученика: Мажинг Роберт, Орлић Обрад, Кркобабић Никола, Бобисутх Анастасија, Марковић Милица, Костић Марија, Ивановић

Филип, Ђурић Катарина, Адамовић Катарина и 6 наставника: Пејић Наташа, Сакач Анкица, Килибарда Јово, Врачарић Милутин, Карадоламовић Зоран и Анђелковић Јован.

Изабран је централни жири, комисије за одређене дисциплине и одређен је редослед школа по коме ће се такмичити екипе. Ученици образовних про-фила столар и тапетар, полагали су тест из противпожарне и хигијенско-техничке заштите. Такмичење из техничког цртања одржано је истог дана.

Следећег дана, по већ утврђеном редоследу, одржано је такмичење у осталим дисциплинама.

У мотелу „Предејане“ одржано је свечано проглашење победника, додела диплома и пехара.

**У укупном пласману наша школа је
заузела ПРВО МЕСТО.**

На 17. републичком такмичењу постигнути су следећи резултати:

ученик	освојено место	дисциплина	наставници који су припремали ученике
1. Мажинг Роберт	II	технологија материјала	Јово Килибарда Милутин Врачарић
2. Марковић Милица	III	техничко цртање	Јелица Раденовић
3. Кркобабић Никола	V	финална обрада дрвета	Јасмина Стаменковић
4. Орлић Обрад			
5. Бобисутх Анастасија			
6. Ивановић Филип	II	практичан рад - СТОЛАР	Зоран Карадоламовић
7. Костић Марија	I	практичан рад - ТАПЕТАР	Јован Анђелковић
8. Адамовић Катарина	I	аранжирање цветних аранжмана	Наташа Пејић
9. Ђурић Катарина	II	цветарство и дендрологија	Сакач Анкица Милена Ковачевић

Боравак у Грделици била је и прилика да се посети манастир у Ораовици.

Београд,
20. 05. 2013.

Јово Килибарда, дипл. инж.
координатор републичког такмичења

Стручна страна

Технике бајцовања дрвета

Бајцеви се најчешће наносе четком, прскањем или ваљањем. У индустрији се користе друге методе у зависности од врсте производа и примењеног бајца.

Наношење бајца четком

Овај метод наношења у професионалном лакирању углавном је ишчезао, али се још често користи за бајцовање. Овај метод се посебно користи за бајцовање површина компликованог облика. Наношење прскањем би у оваквим случајевима проузроковало стварање вртлога у угловима, што би довело до неједнаке дистрибуције, са светлијим пругама на линијама врха. Ако се бајц нанесе четком, површина ће бити једномерно обојена. Бајц обично има мали суви остатак и дрво га потпуно апсорбује. Када се користи четка за наношење бајца, трагови које остављају длаке четке не виде се, а када се наноси лак трагови се виде. Бајц треба нанети у дебелом слоју, а затим га размазати и поравнати дугим покретима четке у правцу влакана. Треба користити четке са веома меком длаком.

Наношење бајца прскањем

За наношење бајца прскањем обично се користе конвенционални пиштољи за лакирање или пумпе које раде на ниском притиску са пиштољем са мешањем ваздуха. Ова техника се користи углавном за прскање равних површина.

У поређењу са наношењем четком, прскањем се постиже већа продуктивност, али се расипа већа количина бајца. Мора се избећи настанак турбуленције, посебно ако предмет има ћошкове. Треба радити са релативно ниским притиском од око 2- 2,5 бара, а дизне треба да буду мање од оних које се обично користе за наношење лака, између 1,3 и 1,5 mm.

Када се бајц нанесе прскањем, добије се равномерна обојеност у зонама веће апсорпције. Иста количина бајца нанесе се по целој површини. Боја ће изгледати тамнија, ако се бајц нанесе четком у зонама где дрво апсорбује већу количину бајца (на ивицама или близу чворова). Количина коју треба нанети зависи од врсте дрвета и производа који се обрађује. Мале количине бајца са растварачем, који се брзо суши, користи се за врсте дрвета које се одликују неједнаком површинском апсорпцијом (буква и трешња).

Када се бајцују склопљени производи (нпр. столице), бајц се наноси потапањем или се прска пиштољем са електростатичким распршивањем. Ова технологија у комбинацији са одређеним бајцем даје веома уједначен ефекат бојења.

У производњи грађевинске столарије (прозора и рамова) често се користе уређаји са ротационим распршивачима (дизнама). При наношењу, бајц се распршава у врло ситне честице, захваљујући центрифугалној сили и на тај начин омогућава се продирање бајца у довољној мери.

Наношење бајца ваљањем, сунђером или крпом

Када се у индустријској производњи бајцују равне површине, бајц се наноси посебним машинама које га распоређују великим ваљцима по површини. Бајцеви који се користе за овакве машине припремљени су на специфичан начин.

Наношење сунђером или крпом користимо када желимо да постигнемо равномерност боје или када желимо да се поре истакну. Пошто се бајц нанесе на површину у дебелом слоју четком или прскањем, вишак се уклања сунђером или крпом без длачица.

пиштољ за фарбање 770 S
VILLAGER

Ако је боја иста, овом техником ћемо постићи светлије нијансе, него ако користимо четку или прскање, а завршни ефекат биће равномернији. Крпе или сунђери отклањају вишак бајца из пора порозног дрвета и имају и одлуке пуниоца, због чега су и саме поре видљиве. За третирање бајца методом крпе или сунђера потребно је доста времена за сушење, па мајстор може да обави свој посао док је он још увек у течном стању на површини.

За добро обајцовано дрво потребно је придржавати се следећег:

1. Пажљиво изабрати дрво

Плавкасто, изузетно сунђерасто дрво са траговима смоле на површини није погодно за бајцовање. Ако је фурнирано дрво, мора се спречити да лепак пробије из пора. Лепак не упија бајц, тако да ће поре остати необојене. Овај се проблем често дешава, поготово када се користе карбамидна лепила. Да би се овај проблем решио, користи се смеша лепка са већом количином пунила (брашна) и мање воде. Лепак нанети у најмањој могућој мери и без алкалних минералних пунилаца, који могу да омету киселински катализациони процес карбамидне смоле. Пре бајцовања, дрво треба равномерно да се обруси брусним папиром (N_o 120 - 150). Увек треба брусити у смеру протезања влаканаца и треба користити нови брусни папир. Што су брусна зрна грубља, то ће површина боље пропуштати бајц. Завршни изглед биће тамнији.

2. По завршетку брушења пажљиво уклонити прашину

Ако у порама после брушења остане прашина, она ће упијати бајц што ће довести до стварања тамних тачака. Код неких егзота прашина може и да спречи упијање бајца.

3. Наношење бајца на равне површине мора увек почети од ивица

Када се раде хоризонталне површине, увек се ради од дна према врху. Када се бајц наноси прскањем потребно га је нанети у два слоја, како би се равномерно разливао. У ивичној зони дрво упија више бајца од површине са подужном осом. Наношење бајца четком, крпом или сунђером је боље кад желимо да поре дрвета буду више наглашене. Прскањем се стварају вртлози код непопуњених углова у дрвету, што спречава да се бајц равномерно распореди.

4. Увек унапред припремљена довољна количина бајца у жељеној нијанси

Ако се за време рада мора припремити и додатна количина бајца, може доћи до грешака при мешању и стварању различитих нијанси. Пре и током употребе бајц треба добро промешати да не би због таложења стварао различите нијансе при наношењу.

5. Различите делове дрвета који ће касније бити састављени у целину мора бајцовати исти радник.

Не рукују све особе једнако пиштољем за прскање, чиме је наношење бајца различито, са мањом или већом обојеношћу.

припремио:

Јово Килибарда, дипломирани инжењер

Били смо... на Сајму

Ове школске године представници наше школе су имали прилику и част да посете и учествују на неколико међународних манифестација посвећених намештају и унутрашњој декорацији. Осим информација о трендовима у индустрији намештаја интересантним за наш даљи рад и упознавања са естетским и техничким карактеристикама изложених експоната, ово је била и добра прилика за представљање наше школе, ученика, дизајн радионице „DESIGN PLAYGRUND“ и свега осталог што можемо да урадимо и покажемо.

Прва (хронолошки) манифестација је био Сајам унутрашње декорације *Maison & Objet* у Паризу (*PARIS NORD VILLEPINTE CENTRE DES EXPOSITIONS*) одржана у периоду од 7. до 10. септембра 2012. године. Техничку школу „Дрво арт“ представљали су др Зорица Ђоковић, директорка школе, и Милан Николић, помоћник директора.

Карактеристика париског Сајма је не постоји зона резервисана за младе дизајнере или школске институције већ се сваке године организује изложба под називом *TALENTS À LA CARTE* на којој се приказују радови младих дизајнера које селекују и чије излагање спонзоришу уредници часописа *ELLE-decoration*. Ове године су били изложени радови шест младих дизајнера из Азије. Од њих, троје је имало радове у области намештаја који су приказани на сликама:

Грејс Танутама

Тајланд

намештај, комбинација дрво-пластика

Камисое

Јапан

столони су комбинација дрвета и вештачког
камена

Decha Archjananun

Сингапур

суштина идеје је да су елементи
направљени од слепљене млене
пластике и целулозних влакана од
папира - делимична рециклажа

Квалитет извођења ових радова је на нивоу који наша школа може да постигне у практичној настави, тако да би и радови са радионице „DESIGN PLAYGRUND“ задовољили критеријуме квалитета. Што се идеја тиче, утисак је да би и наши млади дизајнери задовољили постављене услове за излагање на сајму.

Иако је фотографисање штандова углавном било, директорка и помоћник директора су, ипак, успели да сниме неколико фотографија које могу дочарати амбијент Сајма.

поглед на једну од изложбених хала

један од трендова - коришћење
„сировог дрвета“ за израду
намештаја

лампе са носачима од необрађеног брезовог дрвета (није лакирано)

полица се састоји од само два елемента и потпуно је растављива и компонибилна

Ова кухиња је мобилна. Када завршите, може се пренети или склонити.

лампе од дрвета

занимљив начин повезивања и компоновања корпуса полица са хоризонталним модулним бушењем

предлог шта да урадимо са 2000 дрвених куглица које стоје у нашем магацину од 2002. године - **подметачи за вреле судове**

дрвене играчке - можда изазов за практичан рад на часовима теорије дизајна?

„дрвено“ одлагање, полице и чиније од дрвета

једноставна столица за љуљање која се расклапа - идеалан ЦНЦ производ

ово као да су вежбе са практичног рада наших дрворезбара

рециклажа

Такође, уочене су неке идеје које би могле да се искористе у проширивању програма производа који се раде на практичној настави:

лампа од слепљених дрвених гредица

намештај од масивних гредица, са једноставном тапетаријом

плоча стола у дуборезу - задатак за матурске радове дрворезбара

троношци са седиштем у дуборезу – дрворезбари, практичан рад, III и IV разред

преградни зидови направљени од парчића масивног дрвета неуједначених димензија и врста, чак рециклираних

практична настава, обрада дрвета, јако погодно и за развој креативности на часовима теорије дизајна

Студијска посета Сајму намештаја у Лисабону обављена је у периоду од 10. до 13. октобра 2012. године. Школу је представљала др Зорица Ђоковић, директорка.

Сајам се састоји из три целине и омогућава посетиоцима да на једном месту добију све информације у вези кућа - од куповине некретнина, преко материјала за градњу куће, намештаја и целокупне декорације ентеријера до уређења кућног екстеријера. Тематски овај Сајам обухвата садржину неколико сајмова: хортикултуре, грађевинарства, намештаја...

Целине које чине Сајам су:

- 1) Салон намештаја и декорације,
- 2) Лисабонски дизајн шоу,
- 3) „Идеална кућа“.

Салон намештаја и декорације највише одговара нашем сајму намештаја. На жалост, штандови су затворени, без права на фотографисање, осим уз посебну дозволу представника фирме. По свом концепту, па чак и ентеријеру, веома подсећа на фестивал дизајна „Миксер“ који се једном годишње одржава у Београду. Дизајнери који излажу своје радове немају старосно ограничење тако да је највише представника виших школа и факултета. Већина изложених радова настала је рециклажом или коришћењем дрвног отпада. Ова зона предвиђа и награђивање пријављених учесника који су изложили производ на тему која је предвиђена за ту годину. За 2012. годину тема је била „реиновирана столица XVII века“. Прву награду је добио рад Жоржа Маркеса назван „Краљица“.

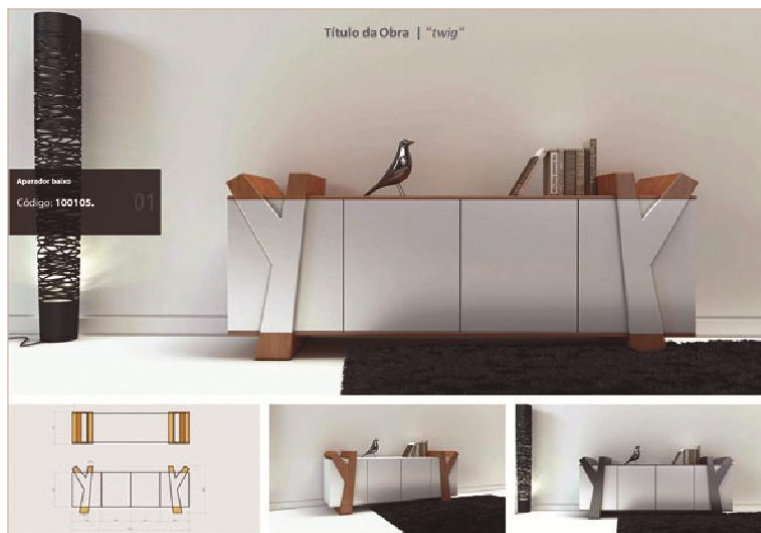
Осим сајамске награде, Удружење дизајнера Португалије награђује пројекте младих дизајнера у области намештаја, прибора за јело, осветљења и порцелана. Изабрани пројекти, бивају реализовани у смислу израде прототипова и представљени на Сајму следеће године. Овогодишњи победник је Бруно Фелипе Маркес Аморим са радом „Мешавина“.

„Краљица“

„Мешавина“

Аутор другонаграђеног рада је Бруно Мигел Переира Сантос са радом „Гранчица“.

Зона „Идеална кућа“ представља кућу од 220 m² која је у потпуности опремљена производима искључиво домаћих, тј. португалских произвођача намештаја и декоративних елемената, који су и излагачи на сајму. Опремање и декорисање обавило је седам изабраних дизајнера и сваки од њих је декорисао по једну просторију, односно двористице.

Излагање селектованих експоната насталих на радионици „Дизајн игралиште“ 2011. и 2012. године на Међународном сајму дизајна у Мадриду одржано је у периоду од 12. до 16. фебруара 2013. године. Техничку школу „Дрво арт“ су представљали: Татјана Митровић, наставница теорије дизајна, Јелена Обрадов, наставница обликовања намештаја, Анастасија Чолаковић III₂ и Оља Михајловић III₃, ученице са смера техничар за обликовање намештаја и ентеријера

На нашем штанду у оквиру зоне где су представљени факултети и више школе изложили смо шест изабраних прототипова насталих на радионици „Дизајн игралиште - Design Playground: четири рада на тему „Седење за понети“ и два рада на тему „Самостојећи чивилук“. Такође смо имали и десетоминутну презентацију школе. Велики број посетилаца и осталих излагача је био заинтересован за изложене производе или учешће на нашој радионици. Штанд наше школе је кратко приказан у репортажи о Сајму на шпанској националној телевизији.

Позив за учешће на овој манифестацији наша школа је добила након успешног представљања на Сајму намештаја у Милану. На изложби је учествовао 45 излагача, од тога 41 дизајнер, односно дизајнерски студио или група, и три универзитета и само једна средња школа, ТШ „Дрво арт“, као једини представник Србије на изложби.

Била је то прилика да се Србија представи на најбољи начин али и да амбасада оствари још један контакт са Министарством културе Шпаније, захваљујући непосредном сусрету

господин амбасадора Данка Прокића и господина Фаустина Диаз Ортиза, генералног директора за промоцију индустрије у култури и помоћника министра, као и госпође Марије Дел Прада, техничког секретара у овом министарству, који су посетили наш штанд и са пажњом разгледали производи, уз све похвале за наш рад. Амбасадора је посебно поздравио директор ове изложбе.

Изложба је организована у прелепом, новом, модерном простору, холу зграде Удружења архитеката Мадрида, која је савршено одговарала овој намени. Локација је у строгом центру Мадрида што је допринело доброј посећености публике овој изложби. Част да отвори манифестацију PRODUCT DESIGN MADRID је имала Розана Орланди, њен идејни творац.

Розана Орланди

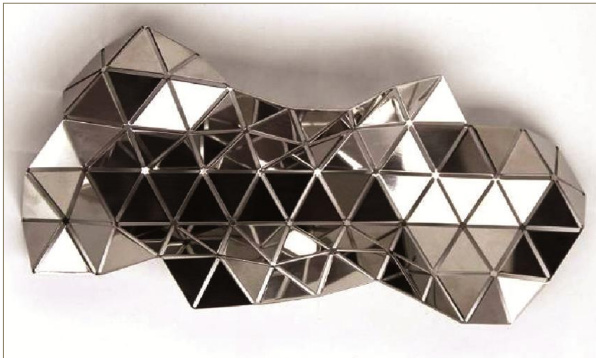
Презентација ТШ „Дрво арт“ на изложби PRODUCT DESIGN MADRID

Један од кључних медијских партнера био је часопис ELLE DECOR, који ће у својим наредним бројевима представити ову манифестацију и најуспешније ауторе. На самом отварању Elle Decor је доделио награде за најуспешније мале дизајнере „Young Talent 2013“.

Селектовани аутори и њихови радови:

Андре Карула

Антонио Серано

Арту Аналтс, Латвија

Миметрика

Шнајдер Колао

Хозе Мариа Гутierrez

Новиембре Естудио

Раул Лазаро и Контролмад

Контролмад - сталак за флаше

А какве утиске из Мадрида носе Анастасија и Оља?

Сајам намештаја у Мадриду одражан је од 12. до 16. фебруара. Бројни излагачи, укључујући и представнике наше школе, имали су прилику да прикажу своје пројекте и представе их широј публици.

Простор у ком се сајам одржао (удружње архитеката) је јако лепо уређен, а људи из организације су се потрудили да свако понаособ буде задовољан. Одржане су презентације на којима смо могли сазнати доста нових и занимљивих ствари, не само о дизајну ентеријера и намештаја већ и индустријском дизајну и сличном. Нама је било мало теже да разумемо презентације јер су у већини људи говорили на шпанском, па чак и на италијанском.

На самом отварању догађаја, имали смо част да наш штанд посети амбасадор Србије Данко Прокић и помоћник министра

спорта и културе Шпаније. Али и кроз наредна 4 дана долазило је мноштво људи и интересовало се за наше производе. Стекли смо пуно нових контаката, што ће нам, надам се, омогућити излагање и представљање школе на још сличних догађаја. Производи који су представљали нашу школу и међународну радионицу „Дизајн плејграунд” су у рангу са осталим производима који су били изложени, а по реакцији публике могу да закључим да су били једни од занимљивијих.

У Београд сам се вратила веома задовољна, са прелепим искуством које ће ми пуно користити у даљем раду. Свакако, добар подстицај за некога ко има 17 година, а омогућено му је да учествује на тако добро осмишљеном догађају. Такође, мислим да би требао да буде подстицај за све млада људе и ученике наше школе који желе да се баве дизајном.

Анастасија Чолаковић Ш₂

Одржани Product Design Madrid је заиста једна одлична манифестација, једног опуштеног уметничког духа, велике посећености, али одабране публике.

Приликом одржавања сајма, стицао се утисак добре организације. Добар корак био је запослити младе људе пуне енергије који су увек прискакали у помоћ сваком излагачу. Што се тиче самих излагача, осим одличних идеја, приказивали су и своју свестраност и дружељубивост. Најзаинтересованији за наше производе и нашу школу, после публике, били су управо излагачи. Такође, организација је била одлична што се тиче презентација и предавања, стицања знања о новим стварима и упознавања са разним дизајнерима (излагачима) и њиховим причама, које су ме увериле да заиста добра прича продаје производ.

Имали смо и велику част да нас посети наш амбасадор Данко Прокић и, мени још драже, помоћник министра спорта и културе Шпаније. Међутим, част је и што смо имали онолики број заинтересованих посетилаца, који су се, сигурна сам, најдуже задржавали на нашем штанду. Цела прича о нашој школи и изузетно младим ученицима, радионици „Дизајн плејграунд“ помоћу које су и настали изложени пројекти, била је много интересантна и, понекад, несхватљива посетиоцима. Нећу бити скромна да кажем да су наши радови били у рангу са осталим производима - мислим да су били у вишем.

Све у свему, изаћи и представити се људима и представљати им производе са својих 17 година сматрам великим успехом и једним великим плусом за даље образовање и запошљавање. Мислим да је заиста велика привилегија само бити на овако занимљивој, посећеној и признатој манифестацији у Шпанији. Драго ми је што су и наши вршњаци, долазећи на наш штанд, били импресионирани али у исто време и сигурнији у себе након сазнања о годинама, сигурни су да и они то могу сада.

Оља Михајловић Ш₃

Други о нама

„Хенкел“ донирао „Момент“ производе техничкој школи „Дрво арт“ у Београду

У техничкој школи "Дрво арт" у Београду свечано је отворена учионица за вежбе опремљена захваљујући донацијама аустријских и немачких компанија, међу којима је компанија "Хенкел". Са циљем да ученици већ током саме наставе стекну навику коришћења најквалитетнијих материјала и производа, "Хенкел" је обезбедио "Момент" лепкове за дрво, универзалне и монтажне лепкове, као и едукацију запослених и ученика.

У оквиру пројекта, потписан је уговор о сарадњи између компаније "Хенкел Србија" и техничке

школе "Дрво арт", а у циљу едукације ученика и наставника. Током наставе, ученици ће имати прилику да се упознају са новим материјалима и лепковима, као и различитим начинима примене, и одмах по завршетку школовања, без додатних обука, моћи ће да се укључе у процес рада не само у Србији, већ и у земљама ЕУ.

Техничка школа "Дрво арт" прва је од пет стручних школа у нашој земљи са којом је "Хенкел" Србија остварио сарадњу. "Момент" лепкови нуде решења за сваки пројекат или проблем, без употребе бушилица, шрафова и ексера, а погодни су за скоро све материјале и површине на којима ученици те школе свакодневно уче и раде.

Компанија "Хенкел" изузетно је активна на пољу друштвено одговорног пословања и редовно улаже значајна средства у реализовање пројеката од друштвеног значаја. Са посебним нагласком на пројектима едукације деце, компанија поклања доста пажње развоју, усавршавању и помоћи нашим најмлађим члановима.

извор еКапија, 04. 12. 2012.

Карим Рашид

Ексцентричан означава став, поступак или особу која је по нечему необична, која одступа од уобичајеног мишљења, осећања или понашања просечног „нормалног“ појединца у једној култури. Такве особе су обично ретко схваћени уметници. Један такав је и Карим Рашид, на чијој смо промоцији нових производа, за коју смо имали част да присуствујемо, били нас еколико ученика и професора из школе.

Карим Рашид рођен је у Каиру 1960, а одрастао и судирао у Британији и Канади. У Италији је учио са познатим дизајнерима, а почео је као самостални дизајнер у Канади. Сада је он један водећи светски продукт дизајнер и дизајнер ентеријера. Чињенице које наводи као разлог његовог опредељења да постане дизајнер су утицај оца из детињства, низ алергија од којих болује и жеља да промени свет. Оженио је Српкињу Ивану Пурић, инжењера хемије, 2008. године и ето разлога да Карим крајем 2010. године отвори продајну галерију *Карим Снејс* у Београду. Делегација наше школе је овом догађају присуствовала захваљујући професору Милану Стокући, који је због сарадње са овим јединственим дизајнером остварио и омогућио позив на овакав скуп. Карим је познат по комбиновању беле и ружичасте боје при облачењу, па познаваоце његовог стила није изненадило што се појавио у белом оделу и дизајнираним наочарима пинк боје, чак су и коктели и колачи били у ове две боје. Ентеријер галерије је једноставан, испуњен стваријма које је он дизајнирао као што је модеран намештај, аксесоари међу којима се могу наћи и софе, фотеле, столице, столови, свећњаци, чаше, вазе итд. Овај догађај ме је инспирисао и подстакао да још више размишљам и разрађујем своје идеје „**јер ако је у природи човека да живи у прошлости, онда променити свет значи променити људску природу**“, као што је Рашид рекао.

Милица Марковић Ш₂

Прича са дорћолске стране – Театар Арт Лигнум

Не знам како вама, али за Театар Арт Лигнум, аматерско позориште Техничке школе „Дрво арт“, ова година је била прилично успешна. Ову 2012. годину ћемо дефинитивно памтити по **„Причи са западне стране“** и свим оним фантастичним стварима које нам је ова представа донела. Мукотрпан рад читавог ансамбла започео је 18. јануара 2012. године. Подела текста, затим улога и рад на кореографијама одузимао нам је сваки слободан тренутак. Временске непогоде и -25 степени нису спречавале ниједног члана да долази на свакодневне пробе и након четири или пет исцрпљујућих сати, јури да ухвати превоз пре ноћног режима.

Претпремијера и премијера представе одржане су 4. и 5. маја на Камерној сцени Пете београдске гимназије. Обе сале су распродате, тражена је карта више, а публика је громким аплаузима награђивала глумце након сваке одигране сцене. Тако смо почели нашу „Причу“ али се ту није и завршила.

Овогодишњи селектор 52. БАП-а, Саша Латиновић, проценио је да представа квалитетом заслужује да се појави на најзначајнијој смотри аматерских позоришта у Београду. Иако, због финансијских средстава овогодишњи БАП није имао жири који би вредновао представе, наша „Прича“ је привукла пажњу свих учесника. Уследио је позив за учешће на 51. Фестивалу културе младих Србије у Књажевцу (где смо прошле године победили са представом Н. Ромчевића „Секунд и 35“). Из Књажевца смо се вратили са освојеном наградом за главну мушку улогу која је припала Дамиру Мујовићу за улогу Тонија.

Наравно да смо у септембру позоришну сезону 2012/2013. започели „Причом са западне стране“ коју смо изводили на сцени Пете гимназије, али то није била једина представа коју смо изводили. На сталном репертоару нашле су се и „Урнебесна трагедија“ Д. Ковачевића, и „Секунд и 35“ Н. Ромчевића.

Уследио је позив за учешће на 4. Фестивалу омладинских сцена који се одржава у Белој Паланци. Селектор, Владимир Путник, имао је тежак задатак јер је требало у селекцији 21-ог аматерског позоришта одабрати седам која ће се такмичити. Наступили смо на отварању Фестивала 23. новембра. Перформанс који смо у договору са организаторима фестивала направили (исценирана „гуча“ између навијача „Гробара“ и „Делија“) данима је препричавана и обележила је цео овогодишњи програм. Трестило је чекати седам дана до проглашења победника. И тада, 1. децембра, стручни жири који су чиниле глумице Злата Нуманагић, Јелица Сретенковић и Мирјана Ђорђевић, донео је једногласну одлуку да за најбољу представу

овогодишњег ФОС-а прогласе „Причу са западне стране“ Театра Арт Лигнум из Београда. Поред тога добили смо и награду за најбољу кореографију. Требало је преживети ту количину поноса и среће када смо примили награде и када је цела сала аплаudirала одобравајући избор стручног жирија.

Након тога уследиле су припреме новогодишње представе. Ове године је драмски писац из Вишеграда, Саво Шкобић, на нашу личну молбу, написао текст новогодишње представе за Театар Арт Лигнум – „Деда Мраз и чаробни облак бајки“. За непуне две недеље, представа је постављена, а своју премијеру је доживела 21. децембра у просторијама школе, при додели пакетића за децу професора школе. Ову годину завршили смо на најлепши могући начин – играјући хуманитарно новогодишњу представу у ОШ „Влада Аксентијевић“ за болесну мајку ученице те школе којој је неопходна операција у Немачкој.

И као што смо рекли на почетку, нама је 2012. донела много тога лепог. Надамо се да ће и 2013. бити барем једнако добра као њена претходница. Најављени смак света је изостао, али су се зато сале на нашим представама тресле од аплауза.

Остаје нам да вам пожелимо среће, здравља и успеха у 2013. години и да не заборавимо – чекамо вас на некој од наших представа.

ваш
Театар Арт Лигнум

Награђени радови ученика смера дрворезбар на Палилулској олимпијади културе 2013. у области ликовног стваралаштва

Као и претходних година, наши ученици се ни са овогодишње Олимпијаде нису вратили без освојених награда. На овогодишњој Палилулској олимпијади културе ученици наше школе су освојили две награде у области ликовног стваралаштва.

Стефан Ракић је освојио прву награду, а Татјана Мрдовић трећу. Обоје су ученици одељења IV₄, смера дрворезбар.

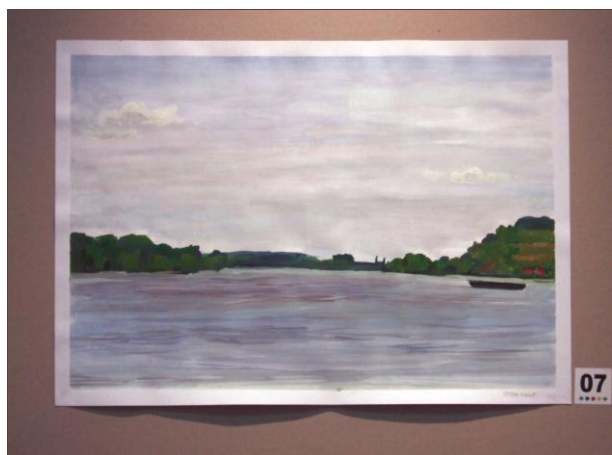
Такмичење је одржано у суботу, 11.05.2013. на простору Аде Хује. Међу 30-ак такмичара учествовали су и ученици одељења IV₄ школе „Дрво арт“ Татјана Мрдовић, Стефан Ракић и Марина Жикић.

Изложба радова са ПОК-2013.

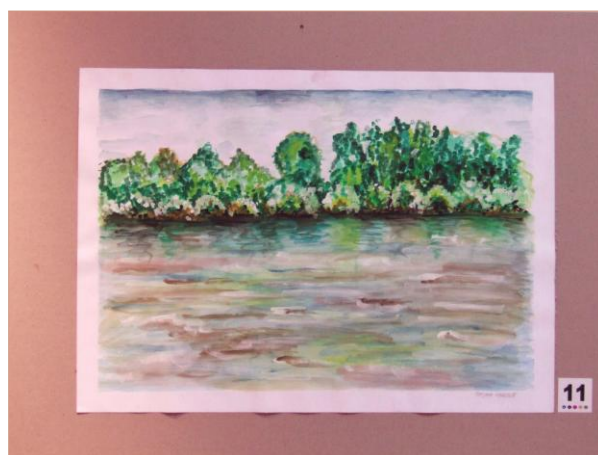
Изложба ликовних радова са овогодишњег ПОК-а отворена је у понедељак, 13. маја у 19 сати у Установи културе „Палилула“.

Гласање за ликовне радове трајало је до четвртка, 16. маја од 17-22 часова у Установи културе „Палилула“ (екс Универзитет Браћа Стаменковић, наранџаста зграда, бус 23 вози до тамо) у мултимедијалној сали.

Проглашење награђених и додела награда одржана је у петак, 17. маја у 20 часова у Установи културе „Палилула“.

прва награда, Стефан Ракић

трећа награда, Татјана Мрдовић

Изложба „ЦЕРН у Србији“

У организацији Центра за промоцију науке и Комисије за сарадњу са ЦЕРН-ом, у Београду је постављена интерактивна изложба „ЦЕРН у Србији“, која је отворена 19. 10. 2012. године. Изложбу је посетило 80 ученика наше школе са професорима физике, одељењским старешинама и директорком школе. Ова велика интерактивна изложба представља најновија достигнућа у највећој истраживачкој институцији на свету, CERN-у (ЕВРОПСКИ ЦЕНТАР ЗА НУКЛЕАРНА ИСТРАЖИВАЊА). Приказује инструменте, детекторе и технологију Великог хадронског судараца ЛНС, акцелератора на коме је доказано постојање Хигсовог бозона, као и друга значајна питања савремене физике, тамна материја и тамна енергија и антимаерија.

Тунел дугачак 27 km налази се 175 m испод француско - швајцарске границе у близини Женева. Велики хадронски сударац ЛНС чини прстен од две акцелераторске цеви, у којима се два снопа протона убрзавају у супротним смеровима а затим сударају. На акцелераторском прстену ЛНС-а постоје четири места где се снопови сударају, на њима су постављени огромни детекторски системи за регистровање и анализу продуката судара.

CMS и ATLAS служе за истраживање фундаменталних сила свемира и основне природе материје. ALICE анализира сударе ради проучавања кварк-глуон плазме, односно стање материје у којем се налазила непосредно после Великог праска. LHCb даје податке зашто је Велики прасак створио свемир са више материје него антимаерије. Детекција и идентификација огромног броја честица које настају у судару два снопа протона врше се моћним компјутерским системима и одговарајућим софтвером.

Интересантан податак је да су интернет створили научници CERN-а, то је била мрежа за интерне истраживачке потребе, касније постаје опште коришћена мрежа за цео свет.

У истраживањима у физици честица, физичари као основно оруђе користе акцелераторе, који представљају сложене уређаје за убрзавање наелектрисаних честица и јона. Што су мање честице материје које желимо да видимо, снап убрзаних честица мора имати већу енергију, односно већу брзину. Пре него што се сударе протони достижу брзину од 99,9999991% брзине светлости у вакууму и при томе пређу пут који је двоструко дужи од растојања између Земље и Сунца. Снажним магнетима се снопови протона огромних енергија одржавају да се крећу по кружној путањи акцелераторског прстена. Снопови се убрзавају променљивим електричним пољем високе фреквенције.

Елементарне честице се према спину деле на фермионе и бозоне.

Фермиони су честице које граде супстанце, сачињене су из кваркова, не могу се две честице наћи на истом месту у исто време.

Хадрони су честице велике масе, као што су протон и неутрон и садрже три кварка.

Бозони су честице медијатори (посредници) које преносе интеракцију и одржавају везу између фермиона, они им преносе информацију о сили. Фотон је елементарна честица која је квант електромагнетног поља, креће се у вакууму брзином светлости, нема масу мировања и он је медијатор (преносилац) електромагнетне интеракције.

Медијатори, преносиоци јаке нуклеарне интеракције које делују у атомском језгру су глуони. Кваркови размењују глуоне.

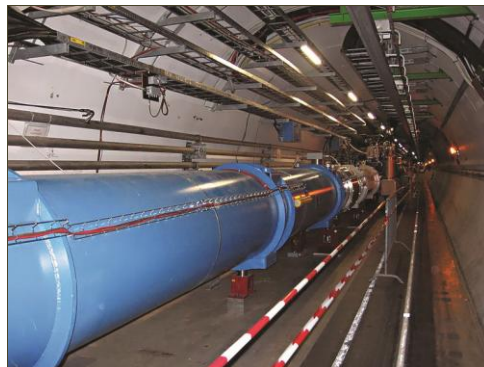
Хигсов бозон је честица која треба да објасни зашто честице имају масу. Ни Њутнова ни Ајштајнова теорија не дају одговор на питање природе и порекла масе, зашто неке честице имају велику масу, неке малу масу, док неке честице уопште немају масу. Оне које немају масу тумарају и јуре свемиром брзином светлости у вакууму, највећом до сада познатом брзином.

Теоријска истраживања показују да постоји Хигсово поље, то је квантно поље које према стандардном моделу физике прожима цео свемир, и које се образовало одмах након Великог праска, чији је квант Хигсов бозон. Његово постојање предвидео је 1964. године шкотски теоријски физичар Хигс. Све честице у интеракцији са тим пољем стичу масу,

посредник, преносилац интеракције је Хигсов бозон. Предвиђено је да је његова маса око 100 пута већа од масе протона, зато је нестабилан и одмах се распада. Хигсов механизам је интеракција између поља, бозона и осталих честица и кроз низ сложених интеракција поља и бозона честице добијају масу.

Хигсов бозон се тражио у условима који одговарају Великом праску. Потрага за њим трајала је скоро педесет година. Адекватне услове за симулирање Великог праска било је тешко остварити.

У најновијем експерименту реконструисани су услови какви су постојали у самом тренутку Великог праска. Хигсов бозон се формира у сударима протона на LHC-у, али због врло кратког времена живота он не може да се региструје директно, већ преко продуката свог распада. Распада се на лакше честице чије карактеристике познајемо и можемо да детектујемо. Билиони протона јуре према судару брзином од 99.9999991% брзине светлости у вакууму, кваркови и глуони се унутар протона сударају и експлодирају енергијом довољном за стварање Хигсовог бозона. Добијена је до сада највиша температура која је 100 000 пута већа од температуре Сунца, 5,5 трилиона Целзијуса. Хигсов бозон има масу која је више од сто пута већа од масе протона, али он је нестабилан и у врло кратком временском интервалу распада се у млаз других честица. Због велике масе Хигсовог бозона потребан је огроман сударач са огромном енергијом.

тунел

Хигсов бозон није честица која се задржава и постоји свуда наоколо, она се у делићу секунде распада на много честица и другим честицама даје масу, он је одговоран што су се крхотине које су настале после Великог праска претвориле у звезде, планете и друга небеска тела.

У потрази за Хигсовим бозоном радила су два тима научника, паралелно, и добили су исте резултате, открили су постојање нове честице која по својим карактеристикама јесте Хигсов бозон.

Теоријски физичар Џон Елис, који је један од CERN-ових научника, даје поређење. Гомила људи трчи кроз блато, мноштво елементарних честица пролази кроз Хигсово поље које представља блато. Неке честице, као што су кваркови, имају велике чизме на које се лепи много блата, друге као што су електрони, имају плитке ципеле на које се хвата тек нешто мало блата. Фотони не носе обућу, они само клизе изнад блата и уопште га не скупљају.

Поред потраге за Хигсовим бозоном тражи се и одговор на питање зашто се при Великом праску створило више материје од антиматерије. Деловање честица материје и одговарајућих честица антиматерије изазива процес анихилације, честице се претварају у енергију. Да је настала иста количина материје и антиматерије у свемиру би постојала само енергија.

Стандардни модел описује елементарне честице од којих је сачињен сав видљиви свемир, као и силе које делују између тих честица. Међутим, видљива материја представља 4% од укупне масе свемира. Хигсов бозон могао би да преставља мост ка разумевању преосталих 96% свемира који је још неразјашњен. Тамна материја не емитује нити апсорбује електромагнетно зрачење и не може се видети. Њено постојање је откривено посредно преко деловања на уочљиве објекте. Тамна енергија је назив за хипотетички облик енергије који продира у цео свемир и испољава се деловањем одбојне гравитационе силе због чега се он непрекидно шири. Материја делује привлачним гравитационом силама и успорава ширење.

Излагање на изложби завршено је анализом о улози Србије у поменутих експериментима 10. 1. 2012. године Председник Србије је у Женеви са генералним директором Европске организације за нуклеарна истраживања CERN потписао споразум којим Србија постаје придружени члан те организације. Многи научници из Србије раде у овој организацији, али сада су укључени институти.

Посета изложби имала је потребне и васпитне и образовне циљеве који су у потпуности испуњени.

податке са изложбе обрадила је Јелена Петровић, професор физике

Били смо...

Дечији културни центар – предавање о Аустралији

У Дечијем културном центру одржано је предавање о Аустралији. Одлазак ученика наше школе на то предавање је организовала професорка Тања. На предавању је била амбасадорка Аустралије и репортер РТС-а који је одржао предавање о знаменитостима Аустралије. Била су приказана два документарна филма, а у паузи смо имали прилику да пробамо традиционални аустралијски намаз. После филмова је одржан квиз, а такмичари су за сваки тачан одговор добијали поклон. Најзанимљивији део је био када је студент Музичке академије одсвирао мелодију на традиционалном абориџанском инструменту.

Дивно смо се провели и научили много занимљивих ствари о Аустралији, а ви погледајте фотографије које су биле део изложбе.

Љиљана Гајић, Јелена Поповић, Јелена Нинковић, Јелена Ердоглија Цз

Најлепши писмени задаци

Има нечег дивног у томе што се живи

Нису нам рекли колико живот може да буде компликован и колико ствари у њему не можемо да контролишемо, али рекли су нам да је диван и да га вреди живети.

Непредвидиве ситуације нам се стално догађају и често се питамо: „Зашто баш ја?“ Био је то хладан октобар две хиљаде и осме године. Осећала сам да се нешто чудно дешава самном. „То нисам ја“, помислих. На самом улазу у ординацију ухватила ме је нека језа. Имам тај лош предосећај. Све је указивало да нешто није у реду, а то ми је и доктор потврдио када је констатовао рак лимфних жлезда. Осећај који не бих пожелела ни најгорем непријатељу. Заправо, нисам ни знала шта то значи и кроз шта ћу све морати да прођем, али кад сам видела другу децу у мрачној чекаоници болнице која су била без косе, почела сам да вриштим у себи. Да, остала сам без ње после неколико хемотерапија. Али, то ми можда и није био толики терет, јер увек сам знала да је самном моја породица и пријатељи који су ми непрестано говорили да ће све бити у реду и да не смем да се нервирам. Из ове перспективе, много ми је жао моје породице која је пуно тога морала да се одрекне због мене и мог лечења, а поготово брата који није добио довољну пажњу која је потребна, верујем, сваком адолесценту. Један тежак период живота за нас. Породица је била никад сложнија, са много ентузијазма и вере. Још после прве контроле све је указивало да ћу се излечити, да ћу успети. Убедила сам себе у то и победила!

Тек када изгубимо нешто, најдрагоценије, као што је здравље, и кад живот дође у опасност, онда почињемо да ценимо његове чари и да се једноставно радујемо малим стварима и уживамо у њему.

Милица Марковић III

Човек – некад и сад

Петак је. Дан који сам дуго чекао. Продаја новина је прошла као сваког тмурног и кишовитог петка, није нешто али се има за скроман живот.

Помислих да би ваљало да се мало одморим и осушим. Кренух ка малој биртији „Златни коњ“. Корачам мрачним улицама белог града, пешака јер за трамвај немам, а и не волим те новотарије које постоје тек десетак година, а већ их сви воле, као да су се родили у њима. Па живео сам без трамваја и аутомобила. Рупе у калдрми ми толико наквасише чизме, да сам готово чуо жубор воде у њима. Улазим у биртију, мало ко познат, аха, ено га Миле из села Бежанија. Како ли је он по овој киши стигао до ове стране реке? „Како си, Миле?“, питам га дрхтавим гласом. Не рече ми ништа, већ ме погледао па након пар минута прошапута: „Биће опет рата, неки Гаврило убио аустроугарскога Фрању.“ Наручих бокал вина, седнем и рекох му: „Па шта? Јел` треба да се плашимо? Ај` да попијемо у то име.“ И тада као да се освестио, устаде и дрекне: „Срби се не плаше! `Ајмо, музика!“, у том тренутку дојурише цигани са тамбурама и креће весеље. Бокали су се мењали, а ми смо били пијанији и пијанији, парама смо китили музичаре. Касније одосмо и до Скадарске у „три шешира“, а тамо дим који нам је нагризао очи, Миле запали лулу и седе за први сто. Поново наручисмо вино и китисмо тамбураше, касније схватим да сам шешир изгубио. Оставих Милета и кренем ка Калемегдану да видим споменик неком победнику који се гради, седох и у том тренутку неко крене да ме дозива...

„Рекићу, Рекићу, ееј, `ајде да одговараш, шта си се замислио?“

„Упишите ми кеца“, рекох и схватих да сам мислима одлутао чак у период пред Први светски рат и наставим да размишљам о томе и да поредим садашње време са оним које је далеко иза нас.

Где смо то погрешили као нација да нам се вредности замене? Да нешто лоше постане добро, а добро постане лоше, да идоли буду шљам са естраде, а прави јунаци, научници и писци, буду заборављени. Да неки Јашар, Адил, Шабан и Миле Китић замене славне умове и

јунаке као што су Живојин Мишић, Иво Андрић, Милутин Миланковић, Карађорђе, Душан Силни и многи други.

Дошли смо до тога да је понос певати од Секе Алексић „Црно и златно“, а срамота певати „Марш на Дрину“. Шта се то дешава са нама? Девојке које су обучене као да су дошле из зоолошког врта у тиграсте ствари, са три килограма шминке, мењају свако вече другог дечка. Па коме ће оне да буду мајке? А деца која више не играју ни жмурке ни рата, него само игрице на рачунару, затупљујуће цртане које гледају. Момци не служе више војску и брига их је за државу и остало. Највише другара и девојака има онај који има највише пара. Срећа више није ни бавити се спортом, ни имати девојку. Не, њихова срећа улази на нос. Да оснују породицу им није ни на крај памети. Сад су хит елитни клубови, а места попут Скадарске улице полако умиру. Где је тај бојски дух нестао? Где су та времена када се јутро чекало у задимљеној биртији уз тамбураше или хармонику? Где је нестао онај стари Београд?

Пропада Србија, кажете? Нестаје? Криви непријатељи? Не. Криви сте ви, ви и ваши себични и погрешни животи. Штета, а били смо таква сила. Збогом, Србијо, почивај у миру и чекај нека боља времена, ако их уопште буде...

Александар Рекић IV₁

„Живот је наш халапљив, жеље су наше смеле“ (Р. Тагоре)

Док жмуримо, умемо да сањамо, а када отворимо очи, видимо пут пред собом. Осмелимо се да закорачимо у живот и ни не дотакнемо тло, а нешто нас гура назад.

Погледамо лево, погледамо десно и опет се снагом воље уздигнемо као феникс. Све нам траже и неумољиво гутају и то што немамо. На сваком кораку живот је различит. Некада нам то представљају људи, некад ствари...

Често угушени халапљивошћу живота и гомилом ствари које он од нас тражи, постајемо одрасли пре времена, осиромашени емоцијама, груби, немарни. И живот нас не пита шта нам срце иште, остајемо сами, а онда се тешимо реалношћу да свако живот види својим очима. Кроз свој поглед простиремо жеље за срећом, љубављу, пријатељством. Осмелимо се да потрчимо низ животни пут јер у даљини угледамо наду. У мислима узлетимо високо попут птица, смело пожелимо мирис љубави, осећај среће... Затрепери нам душа као најлепши глас и учини се да смо жељама превазишли и прошле, и садашње, и будуће проблеме.

У друштвеном животу живимо од јуче до данас, од прошлих успеха, садашњег рада, а сутра и у будућности, ко зна где, од остварених жеља.

Јер, живот... Ох, тај халапљиви живот види само материју, а жеља иза затворених очију љубав. Зато се приближимо с осмехом животу, зато тражимо знак, верујемо осећањима, јер знамо да свако гледа својим очима.

Сунчица Стефановић III₄ (2011/2012.)

Пре него што осудиш, размисли – имаш ли право да будеш судија

Колико пута вам се десило да видите неког на улици или у аутобусу и моментално формирате мишљење? Ако је неко намргођен, одмах ћете помислити да је он намђор, или ако је неко срећан: „Ма, њему све руже цветају у животу“. Људи су тако научени, нажалост. Ако се вашим родитељима не свиђа како се неки ваш пријатељ облачи, махинално ће вам говорити: „Види какав/ва је, ко зна чиме се све бави, погледај само како изгледа“. Нажалост, из добре намере стварају лошу навику.

Да ли сте се икада запитали, шта се то десило том човеку који шета празног погледа и намргођеног лица? Да ли сте се икад, са друге стране, запитали, како том неком осмеху успева да се никада не угаси? Већина људи то не ради. Зато што је, за њих, то прво мишљење, та осуда коју ретко ко изговара, само још једна мисао. Зато што не знају колико то може да повреди човека, зато што их није ни брига. А опет, дозвољавају себи да кажу: „Кад други почну да маре, и ја ћу“. Заиста? Ова реченица, по мени, има само један прави одговор: „А шта, ако други скоче у бунар, и ти ћеш за њима?“ Читав свет жели промене, зашто само чекати и гледати да ли ће неко устати први? Устаните први! Ако хоћете промене, почните од себе!

Не волиш да ти суде? Престани да судиш. Други су срећнији? Престани да траћиш своје време на упоређивање свог и туђег живота, тако ћеш бити само још мизернији. Уместо да се

усредсређујеш на оно што немаш, усредсреди се на оно што имаш. Уживај у тим стварима. Учини себе и друге срећнијим. Лако је, ако се потрудиш...

А ако ти фали мотивације, само се питај:

Шта желиш да људи говоре и мисле о теби када те више не буде?

Јована Игњатовић Ш₂

Има нечег дивног у томе што се живи

први састав

Увек сам се питала, зашто су људи тужни? Шта то може да вам да онај пробадајући бол у грудима и сузе у очима? Још увек не знам одговор. Тешко се налази... Има превише лепих ствари на овом свету да бих знала одговор.

Зашто се људи плаше кише? Зашто се осећају сигурно само испод кишобрана? Зашто заобилазе мале барице воде? Одрасли могу да науче нешто од деце. Док растемо, ми губимо онај осећај захвалности за сваку мрвицу среће. Дете ће бити срећно само скакутањем по тим малим барицама воде, док ће одрасли јурити дете и покушавати да га спрече... Бедна људска бића, да ли сте сви заборавили да има и лепих ствари у животу? Зашто не можете да уживате у киши? Сунцу? Једноставном загрљају? Да ли сте постали толико себични?! Зашто цео живот јурите за парама? И, и даље вам треба још, је л' да? Али сетите се, сваки пут када узмете то „још“, ви то узимате од некога. Углавном, чиниш некога још мизернијим да би себи олакшао живот.

Сваки нови дан је поклон, а не право. Ниси ти то ничим заслужио, ниси ти рођењем добио право на то. А трошиш их на глупости. И притом си несрећан. Живот је леп! Немој ме гурати од себе! Изађи напоље! Заљуби се! Помози другима, и помози себи! Имај став! Не мораш да будеш фин према онима који то не заслужују!

Још увек не знам одговор. Али опет, осећам обавезу да ти помогнем. Зато што те познајем. Ти, они, ја – сви смо ми исти. Свима требају и сви желе исте ствари. Једина разлика је у томе како ћемо их добити.

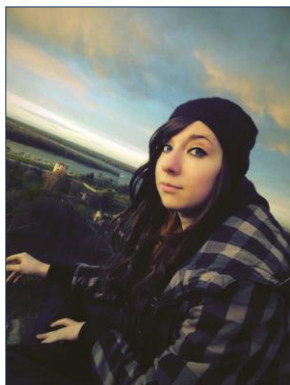
Дакле, ти, странче, нађи одговор, кад већ ја не могу. Ако нађеш узрок, нађи ћеш и решење. Научи како да будеш срећан опет...

Ја ћу и даље бити ту негде, иза ћошка, да те сретнем сутра...

С љубављу,
Срећа

Има нечег дивног у томе што се живи

други састав

Људи често умеју да буду разочарани у живот, када им се деси нешто лоше и сматрају да не могу повратити ону радост коју су некада осећали. Осетила сам то небројено пута на својој кожи. Бол, који гуши... Али, онда кажем себи: „Хеј, стани мало. Живот не чине само лоши тренуци.“ Присетим се како сам се испуњено и сигурно осећала седећи са друштвом у парку, кафићу, било где, сетим се свих наших разговора који су, већином безначајни, нама били најбитнија ствар на свету у том тренутку.

Чудно је то колико човеку мало треба да би био срећан. Све је то живот. И добро и лоше. Најбитније су ситнице које га чине дивним. Залазак сунца, шетња поред реке по лепом, сунчаном дану, цвркулт птица; -појаве које људи престају да раде или примећују, јер постају преокупирани проблемима.

Једно сам седела на крову зграде и посматрала људе како журе, не обраћајући пажњу ни на шта... Тада сам пожелела да викнем: „Људи, живот је само један! Опустите се мало!“

Живот заиста јесте само један и треба га проживети што је боље могуће...

Анастасија Бобисутх Ш₂

Опрости

Драги мој пријатељу,

Прођу дани и године, а човек спозна да га је сустигло све оно од чега је бежао. С радошћу се сећам неких слика из детињства. Неке бих заборавила, због неких се стидим... Те слике су заувек обојиле време мог одрастања и сазревања. Смењивале су се као дан и ноћ, као сунце и киша, али не оне топле летње, већ као олуја. Моје срце се борило са мислима о бројним дешавањима која су детињство требала да учине безбрижним за сваког, али, огрешила сам се о тебе, мој драги пријатељу...

Били смо деца, рођена у истом граду. Живели смо у истом делу града, сивом и суморном радничком насељу. Нико од нас није имао превише, али умели смо да поделимо све. Ако је нечија мајка месила колаче, сва су деца тог дана јела колаче. Јовин деда је доносио из села непрскане јабуке и давао сваком по једну. Сећаш ли се како смо се такмичили ко ће први да поједе своју јабуку?!

Остали су увек били први; много касније сам схватила да си ти, заправо, последњи јео јабуку, да ја не бих била та коју ће задиркивати... Из тих „безазлених“ задиркивања, израсло је свакодневно малтретирање. Крива сам колико и сви други, јер сам немо све посматрала, а ниједном нисам помислила да би требало да те браним. Они су били у мојим очима хероји, а ти мали, смотани штребер. Оног дана када је разредна саопштила да одлазиш из наше школе, видела сам у твојим црним очима велику тугу. Чудно, док су те тукли и саплитали, никада ниси плакао, а тада... сви кишни облаци стали су у твоје очи. Баш тада сам почела да размишљам и почеле су да се рађају слике. Не желим да рушим, да испепелим све оно што нам је време дало, али не бих жалила да нестанем, само да могу неправду да исправим. Не могу и не знам, само сам човек. Божанског семена у мени нема, зато је моја кривица већа и тежа. Тај крст носим откако си отишао из наше школе, ту казну плаћам још увек. Јако сам се обрадовала сусрету са Пером Митићем. Он те поменуо, каже да си добио стипендију, у Америци си. Искрено сам се обрадовала твојем успеху. Питала сам да ли ћеш ускоро доћи у Београд, а он ми је дао твоју адресу – каже: „Пиши му, питај га сама!“

Данима сам превртала по глави шта бих ти све рекла... Ово није писмо правдања, јер ме детињство не оправдава за твоју бол, али може бити опомена онима који ће га читати пре тебе. Све што би требало да ти кажем, може да стане у само једну реч- опрости!

Милена

(Милена Стевановић III, 2011/2012.)

Крв живот значи

Посматрала сам бледо лице своје мајке. Лежала је у болничкој постељи. Обилна крварења трајала су данима. Ми, деца, нисмо знали шта се дешава. Повремено би отворила очи. Верујем да су јој капци били тешки као кишни облаци, јер су очи биле пуне суза. Прешла би погледом преко свих нас и опет затворила очи. Није реч прозборила сатима, али згрчени прсти стезали су чаршав под њом. Знаш, осећа и трпи велике болове.

У собу је ушла медицинска сестра. „Пођите са мном код доктора“, рекла је. Немо смо је послушали. Још једном сам на вратима застала, погледала мајку. Изгледала је сломљено. Стена која пуца претвара се у прах. Не желим то. Желим своју мајку као некада јаку, ведру, пуну енергије.

Ушли смо код доктора. Погледао нас је.

- Седите децо, рече, - Јесте ли сво троје пунолетни?

- Нисмо! брзо сам одговорила, Брат има шеснаест година.

- Хм, рече доктор. –Ево овако, да не дужимо. Стање ваше мајке је лоше, али покушавамо све. Обилна крварења су последица тумора на материци. За почетак, потребна јој је трансфузија. Имате ли некога ко би дао крв за њу?

- Ја ћу, сад одмах ако треба, рекох у даху.

Знала сам да сестра не може да да, јер јој је хемоглобин доста низак, а брат није пунолетан.

- Пођи са сестром, она ће те даље упутити.

У Заводу за трансфузију, питају ме: „Колику кесу?“ „Највећу“, одговорила сам тихо. У међувремену смо позвали и тетку и неке мамине колеге. Скоро сви су дошли да дају крв за моју мајку.

Примила је трансфузију. Након два дана је оперисана. Опоравак још увек траје.

Знам да је моја „стена“ напрсла, али није се расула. Ја ћу јој бити ослонац, док је жива. Памтим колико се радовала када сам као средњошколка први пут дала крв.

- Боже, дивно дете сам родила. Хумано.

Да мајко, али ти си та која ме је таквом створила. Ако крв значи живот, а ти си ми живот даровала, нека ова наша прича буде путоказ свима.

Милена Стевановић IV₁

Техничка школа „Дрво арт“, Београд, проф. Дејана Стојаковић

Ученица је освојила друго место на истоименом конкурс *Црвеног крста* 2013. године.

ЉУДИ, ОДАВНО НИСАМ ПРОЧИТАЛА НЕШТО ОВАКО!!! ТОПЛО ПРЕПОРУЧУЈЕМ ДА ИЗДВОЈИТЕ ПАР МИНУТА!

У прилогу је писмени задатак једног београдског гимназијалца. Заслужује да се пажљиво прочита до краја.

**Напомена пошиљаоца: пре него почнете да читате овај писмени задатак Владимира Шеве (писан 12.10.1997.) - теме на писменом су биле:*

– „Коштана“

– „Светлости нестала, престадох да читам и туга ме обли: опет живим“

Шева је изабрао ову другу...

Гледам, ал' очи су ми склопљене. Осећам мирис свеже лакираног дрвета. Помислих како је мој мртвачки сандук прилично добар за паре које сам дао. Да, коначно сам умро. Слушам попа који нариче и децу која се деру: „Куку! Стрикооо!“

Одлучих да се мало прошетам, да видим је л' ми баба Боса дошла на сахрану. Зачудио сам се кад сам схватио колико се лако крећем. Морам признати да сам задовољан.

Сахрана је прилично добро урађена. Миле, први гучевачки трубач са својим блех оркестром добро је обављао посао. Свиња се окретала на ражњу, док се мој пијани зет ваљао у блату. Баба Стана је са дедом Милојицом замишљено гледала у мој гроб и уздисала.

Почех да вичем: „Шта кукаш, стара, није Омољица мртав, опет живим“, али се сетих да не може да ме чује. Погледах још једном моје сироте унучиће и помислих: „Е децо, децо, ко је вас познавао ни пакао му неће тешко пасти.“

Осетих у том тренутку како ме нешто вуче на горе: „Е, па дође време да се растајемо“. Путовао сам, могу вам рећи, добрих пет сати. На вратима раја стајао је Свети Петар.

„Здраво, Петре, па дође време да се и ми испричамо“.

Петар ме је мрко гледао, али коначно прозбори: „Не пише ти се добро, Омољице, пуно си грешио. Бог те чека.“

Признајем, мало сам се уплашио, јер ово ми је, знате, био први сусрет са Богом, а то није мала ствар.

Ћутим ја, ћути он. И тако ћутимо ми једно пола сата и коначно се одважих па рекох: „Добар дан, Боже!“ Опет ћутимо, а мене већ почеле и ноге да издају. Знате, не умире човек сваки дан. Коначно, Бог поправи кравату, промешкољи се мало на свом облаку и рече: „Кажи, Омољице.“ Овај говор сам прилично дуго спремао па сам решио да му кажем све од прве до последње речи:

„О, Боже, владару царства небеског, Ти који небом ходаш, Творцу мог пса Марка, синова Мирка и Жује, баба Босе и деда Радована, мог кума Спасоја и извињавам се ако сам некога у свој брзоплетости заборавио да споменем...“

Ту стадох и приметих да се збунио. Замислите - Бог тако велики, ја тако мали, па се збунио преда мном. Међутим, нашао је некако праве речи, па рече:

– Јеси ли ти Омољице прочитао „Коштану“?

– Нисам - велим ја.

– А јеси ли, Омољице, приметио да светлости нестала?

– Нисам - опет ћу ја збуњено.

– Да ли те туга обли, Омољице?
– Не, Господе - рекох - а зашто?
– Зато што је то, Омољице, тема овог писменог задатка, и бојим се да си промашио тему.

Бог је моћан - помислих у себи...

Добило је 5!

И заслужио!

Деведесет година од рођења Душка Радовића

Песник, писац, новинар и уредник Душко Радовић рођен је на данашњи дан пре 90 година.

На данашњи дан пре 90 година, рођен је човек који се својим малим слушаоцима први обратио са „Поштована децо“ и чијим је порукама Београђанима почињао дан. Душко Радовић - песник, писац, новинар, уредник.

„Ведро мислити и ведро писати, у смислу једноставно, бистро, прегледно, читко, кратко и јасно. Игром се борити против досаде.“ Тако је стварао Душко Радовић.

„Ја нисам песник од велике амбиције, ја сам човек који ради оно што треба, што публика тражи. И тако сам ја покушавао да обрадујем људе кад год сам могао и колико сам умео“, говорио је некад Душко Радовић.

Песник Љубивоје Ршумовић каже да је Душко Радовић био савест, персонификована савест времена у коме је живео и савест нас његових сарадника.

„И заиста толико рада у једном Радовићу, толико душе у једном Душану, тешко да ће Србија скоро имати“, каже Ршумовић.

Некадашњи уредник програма за децу у ТВ Београд Донка Шпичек каже када су почели манифестацију „Радост Европе“, замолила је тада Душка да напише *Речник пријатељства*, и написао је 15 најлепших речи и деца и дан данас те речи чувају и слушају.

Првог децембра у Београду се за децу организује обилазак институција у којима је стварао Душко Радовић.

„Почиње испред малог позоришта Душко Радовић, онда идемо сви заједно у Дечји културни центар. У РТС гледамо *На слово на слово*, старо и ново, у Радио Београду слушамо радио игру *Капетан Џон Пиплфокс*“, наводи аутор програма *Био једном један лав* Јасминка Петровић.

Следи библиотека Невен, Пионирски парк и на крају *Студио Б и Београде, добро јутро*.

РТС, четвртак, 29. XI 2012.

Душко Радовић - Београде, добро јутро

Са врха Београђанке се свако јутро, у 7:15, дистрибуирала Београђанима дневна доза Душка Радовића, уз звуке мелодије *У рану зору зору кад сване дан*.

Београђани су га годинама узимали окупљени по кухињама око транзистора на батерије, или нове моделе касетофона купљених код Пољака на Бајлонијевој или Бајлоновој пијаци.

Свако јутро сваког радног дана, сваки разговор се прекидао кад се из звучника зачуо Он. Само је цезвама за кафу, и евентуално, надрнданим перачицама судова било дозвољено, или није могло бити забрањено, да нарушавају ту свечану атмосферу када Душко говори нови афоризам.

Полако, натенане, као карте у покеру би нам их поделио по пет комада сваког јутра и ми би их носали са собом тај дан и делили даље онима који их нису чули, или се праве да их нису чули.

И тако годинама, само по пет. Растезали смо Душка да би нам дуже трајао.

Тачно смо знали да ће нам једног дана, кад га не буде било - много недостајати. Ево како је то изгледало.

Не претичите паметније од себе. Права возачка дисциплина зове се ко ће дуже, а не ко ће брже возити.

Сада се не прави питање, само да је дете.

Пошто једу само оно што остане, девојке и жене обично спреме мало више.

За љубав је важна и неопходна она лепа и слатка глупост. А за брак се тражи она одвратна и сурова памет.

Крај је месеца, недеља солидарности.

Сан сваког прасета је да умре као свиња.

Не можемо живети без других људи. Једни нам стварају, други решавају проблеме.

Можда је неким другим планетама Земља пакао.

Београд је опет огрејало сунце, јер нико други није хтео.

Дајте ми добро дете па да видите какав сам ја отац.

Да ли би људи могли бити бољи? Могли би али нико неће први да почне. Сви имају лоша искуства.

Ми волимо само оно што немамо и док немамо.

Ми умемо или да желимо срећу или да је се сећамо.

Страшно је то кад имате да испричате нешто важно а немате коме. А још је страшније кад имате коме, а немате шта.

Да ли је љубав болест? Јесте, ал' непрелазна. Можете некога љубити и љубити, али га нећете заразити љубављу.

Поклони су ретки и јефтине. Све остало је подмићивање.

Шта је бесплатно? Само оно што је највеће, најлепше и најважније.

Ко уме да воли, не би требало ништа друго да ради.

Планине су за врлине, а море је за грех.

Тешко је бити дете и бити добар.

Унесите у монотонију и мртвило нечијег живота мало своје неозбиљности, неодговорности и лошег укуса.

Више чујемо једни друге него што се разумемо.

Сваки нови дан је или награда или казна за оно што смо јуче урадили.

Хладно је. Биће вам потребне или рукавице или туђа рука.

Кад знамо, сви знамо исто, а кад не знамо, свако не зна другачије.

Многе жене могле би много и лепо да воле, али немају кога. Сви се праве да су већ вољени, срамота их је да признају да нису.

Будни су они који воле, још спавају они који су вољени.

Није здрава она памет која много зна, а мало може.

Први питајте да не бисте морали одговарати. Први тражите да не бисте морали давати.

За све што нисте могли реците да нисте хтели.

Храбри мушкарци трескају вратима кад долазе у кућу, а кукавице само када одлазе.

За живот је потребно мало. За несрећан живот тражи се много више.

Ви кажете да живот мучи вас, а ми мислимо да ви мучите, мрцварите и понижавате живот.

Јуче је неко нашао оно што није тражио. Оно што је он тражио нашао је неко други.

Лепше је бити нечија баба него само баба.

Туците своју децу све док вам не признају зашто сте их тукли.
Ко има високу девојку, пере само зубе, а коме је девојка мала, мора прати и ноге.
Ако не можете да нађете излаз из ове ситуације, промените ситуацију.
Тешко је бити сам. Од тога је једино теже кад су двоје сами.
Изгледа глупо свако ко је паметан кад не треба.
Нико толико не брине о себи као они који ником другом нису потребни.
Много, то је сваког дана по мало.
Ако можете немојте волети оне који вас не воле. Ако то не можете, волите их само мало. Ако ни то не можете, волите их много али кратко.
Добри људи имају времена.
Имати пријатеља, то значи пристати на то да има лепших, паметнијих и бољих од вас. Ко то не може да прихвати – нема пријатеља.
Они који примају увек могу више него они који дају.
Волите своју децу и кад су крива, јер ће их живот кажњавати и кад нису.
Ко млад троши новац, неће стићи да потроши младост.
Све се може кад се много не мисли о томе.
Не трчите за женама да се не сударите са онима који од њих беже.
Фудбал скупља две врсте мушкараца: оне који немају девојке и оне који имају жене.
Будите достојни туђе љубави, зависти или љубоморе.
Чекајте што дуже оно што треба да чекате. Јер кад то дочекате, после нећете имати више шта да чекате.
Лако је волети оне који вас не воле. Покушајте једном да волите оне који вас воле.
Женама је потребан само мали знак, наговештај, један миг, невидљив детаљ, ситан повод, а затим све раде саме: воле, пате, надају се, маштају и плачу.
Ко има проблема нека дигне руку. И нека је држи тако док му не утрне. Кад спусти руку биће му много лакше.
Жене воле да воле а мање им је важно кога ће волети. Мушкарци воле да су вољени али би хтели да бирају ко ће их волети.
Све што вам треба тражите од добрих људи. Они немају много, али мисле да ни то не заслужују.
Немојте зависити од онога чега нема. Правите се као да имате и нешто друго.
Увек је боље тамо него овде и увек је лепше оно него ово.
Највише вас мрзе они који вам највише дугују.
Сиромашан је онај који има пара а богат је онај који их троши.
Боље нам је било док смо сами били деца него сад кад имамо децу. Деца су безобразна и незахвална.
Има велике сиротиње међу нашом децом, којој, сем пара, родитељи ништа нису могли дати.
Ми чинимо све да не урадимо ништа.
Немојте никога толико волети да вас он због тога не воли.
Ми само не треба да говоримо оно што говоримо и само треба да радимо оно што не радимо.
Док не мислимо својом главом, сви мислимо исто.
Неке жене треба волети а неке поштовати. Поштујемо оне које нас воле а волимо оне које су равнодушне према нама.
Никад нисмо мислили да ћемо мислити оно што данас мислимо.
Ко је био вољен, заборавио је. Успомене имају само они који су волели.
Шта нам вреди што имамо много проблема кад не знамо како да их решимо.
Ми не знамо шта хоћемо и шта радимо све док не погрешимо.
Сетите се шта сте јуче радили. Па, ако вас није срамота, радите то исто и данас.

Има много распарених људи и много непарних комбинација.

Или сте сами или сте сувишни.

Волите се кад нисте заједно. То је права љубав. Ко уме да се воли само кад је заједно, тај не прави питање с ким је.

Ко уме да се радује – има чему да се радује.

Добра је свака мука која нас повезује и лоше је свако добро које нас раздваја.

Јутрос је један младић у таксију заборавио диплому правног факултета и новчаник са нешто пара. Моли се поштени таксиста да диплому задржи, а да новац врати. Од нечега се мора живети.

Јутрос је један младић у трамвају изгубио памет. Молимо малу, пегаву плавушу да је врати. После је могу и заједно користити.

Ускоро ће пролеће. Благо свима за које је то важно.

Младе васпитачице у београдским обдаништима причаће деци и овог јутра бајке. То су сетне приче о томе – шта се стално дешава принцезама, а никад васпитачицама.

Пред Народном библиотеком је ред, али за трамвај. Ред је и пред Народним музејем, али за аутобус.

Не знам како вас греју овог јутра, али треба разумети и те људе из топлана: кад помисле кога све треба да греју, не ради им се. Просветни радници им муче децу, код лекара никако да дођу на ред, трговци их деру, милиционери им узимају меру. А због једног или два честита човека не вреди палити толику ватру.

Сунца нема.

Оно, изгледа, чека лимун, кога такође нема.

Обрадујте своје ноге! Оперите их или промените чарапе.

Перите ноге! То је први услов за добре међуљудске односе.

Слушали смо једну жену како куне таксисту:

Дабогда ти струјомер радио као таксиметар!

Хладно је.

Данас ће размишљати и они којима то никада није падало на памет.

И данас ће се водити неравноправна борба између голоруког народа и наоружаних касапа.

Туците своју децу чим приметите да почињу да личе на вас.

Ко жели да је стално у праву, мора често да мења мишљење.

Кад је неко глуп, не можете му ни то доказати.

Навикавајте се да мислите и овако:

Ако вас нико не разуме, то једино може да значи да ви нисте у праву.

Улажите у стомак! То улагање даје брзе и видљиве резултате.

Улагање у главу је дугорочно и неизвесно.

У једном од старачких домова смештени су мајка и син.

Сину је већ 65 година и мајка није имала коме да га остави.

Човек се учи док је жив.

Највише би могао научити од смрти, али је тада обично касно.

Јутрос будале претичу идиоте, јер испред идиота неким кретенима не раде стоп-светла.

Жали нам се један пријатељ:

Ја сам луд што сам глуп па увек испаднем блесав.

Снег још пада, мада му је речено да неће падати.

Кошутњак је пун манијака.

Једни трче за женама, а други без разлога.

Само кукавице воле по неколико жена.

Храбри мушкарци се не плаше ризика да воле само једну жену.

Вајка нам се један старац:

Да сам знао да ћу оволико живети, више бих водио рачуна о свом здрављу.

Деца која носе ципеле број 45 могла би већ да стану на своје ноге, то није мали ослонац.

Ко први девојци, његова девојка.

Ко последњи девојци, његова жена.

Само деца која не слушају могу постати боља од својих родитеља.

Данас је четвртак, скоро петак, кад почиње субота.

Оне који прљају Београд не треба новчано кажњавати.

Треба им неким спрејом правити флеке на одећи.

То је једина одговарајућа казна коју би они могли разумети.

Храбри београдски голубови личе на тореадоре.

Кад се на њих залети нека бесна моторна бештија, они се елегантно измакну за само неколико сантиметара и наставе да кљуцају.

Здрав и задовољан човек може имати и ово и оно

Ово - то је све ово, Ада, и активности на њој

Оно - то је све оно друго

Оно би морало да подразумева ово

Оно је лепше уз ово

Ово ћете ослободити и одморити од оног

Ово не мораш - зато је боље од оног

Док трошиш ово - не заборави на оно

Ово може свако а оно - само ко може

Што више овог - све дуже оног

Здравије је губити време на ово него на оно

Оно је прошлост - у овоме је будућност

Онога ко је јутрос позвао на ово - Ти сутра позиви на оно

На питање како ослабити? постоји један једини одговор: треба мање јести. И на друго питање - како доћи до пара? одговор је такође цинично прост: треба радити.

Овако логични и једноставни одговори нису популарни.

Њих дају они који се праве да нису разумели питање. Јер прави смисао тих питања гласи: како ослабити а не одрицати се јела, и како доћи до пара не радећи, и како положити разред не учећи, и како постићи нешто у животу не трудећи се?

То се тражи. Било би добро да ту постоји неки штос, нека духовита цака и решење. Проклета нека је памет која на лака питања даје тако тешке, немогуће одговоре!

НЕПРАВДА

Питала ме је: да ли знам?

Рекао сам: не знам!

Одговор је био тачан

а добио сам слабу оцену.

СВИЊА

Да ли свиња зна да је свиња?

Да ли она зна да личи на друге свиње?

Можда свиња мисли да је она нешто друго.

КОЛИКО ЈЕ 3×3

Мислио сам да је 7

Рекао сам да је 6

А знао сам да ће бити 9.

ЗБИР ГЛУПОСТИ

Прва глупост: нисам учио

Друга глупост: отишао сам у школу

Трећа глупост: подигао сам руку

Четврта глупост: рекао сам глупост

ЛОГИЧНО

Кад глумом домаћину наиђу глуми гости

Шта раде?

Причају глумости.

СЕДАМ СТУПЊЕВА ПОРЕЂЕЊА

Нисам ја најгори!
Има и горих од мене!
Ја сам сјајан према некима!
Ја сам још и добар какви су други!
Ја сам најбољи међу најгорима!
Далеко сам од најгорег!
Нисам најбољи, али нисам ни најгори!

СЛУЧАЈ КАРАЂОРЂА

Шта одговара ђак који не зна одговор на питање
- Зашто је Карађорђе подигао Први српски устанак?
Прво, сигурно да је имао разлога.
Друго, да није имао разлог он то не би урадио.
Децо, можете мислити какав је живот када је од колевке па до гроба најлепше ђачко доба.

Имати и немати

Гладни столећима, купујемо више хлеба него што нам је потребно. А, онда га бацамо. Хлеб у ђубрету није добар призор. Он слути на зло. И зло долази

Видим, на тротоару контејнер за ђубре. Над њим нагнута млада жена у уфлеканој хаљини, која памти и боља времена. Нешто гледа. Некоме нешто говори.

Видим, из контејнера излази тамнопута девојчица дуге коврцаве косе. Она личи на Ботичелијевог анђела. Израња из ђубрета као мала Венера из шкољке и мутне морске пене коју је избљувао град.

Девојчица каже мајци: „Нема...“

Има ли краће и страшније речи у нашем језику од тог вечног „нема“? Та реч предуго траје.

Мајка каже: „Погледај још мало...“, и дете поново ишчезава у ђубрету.

Стојим запањен тим призором. Мој пријатељ, и сам сиромашан, никада не баца остатке хлеба у ђубре. Он их ставља у пластичну кесу и полаже покрај контејнера. Хлеб волшебно ишчезава, чим овај уђе у кућу. Глад има четворе очи.

Гладни столећима, купујемо више хлеба него што нам је потребно. А, онда га бацамо. Хлеб у ђубрету није добар призор. Он слути на зло. И зло долази.

Наши стари су нас учили да подигнемо комад хлеба који је пао на земљу, да дунемо у њега, пољубимо га и прекрстимо се. Једанпут сам видео принцезу Јелисавету како подиже комад хлеба који јој је пао, како га љуби и крсти се. Добар, заборављени обичај, пун поштовања према хлебу. Заборављен, као и стара реч - задужбина.

Стари београдски трговци, проглашени после рата окорелим капиталистима, оставили су иза себе задужбине. Шта је с новим?

Данас има много богатијих од њих, па опет, нико ништа не оставља. Стисли се и ћуте. Наши, који су успели у белом свету: нафташи, банкарни, индустријалци... нико да поклати граду чесму, јавну зграду, скулптуру, стипендију, топли оброк за сиротињу... Кома ће све то да оставе? Својој деци? Али, зна се: увек постоји генерација која стиче, и она друга, која расипа. Нико неће ништа понети на онај свет, када једанпут буде одлазио.

Изгубљене су све вере, сем религије стицања.

И ако су отимали, крали, експлоатисали, цицијашили, стари трговци, тадашњи контроверзни бизнисмени су, опет, све то остављали отачеству, да некако искупе грешну душу. Шта ми да оставимо? Шта су наше задужбине? Можда треба почети од нечег малог, готово неважног? Свет се не поправља великим гестама, већ ситницама. Можда, за почетак, треба остављати стари хлеб у пластичну кесу покрај контејнера? Две увеле виршле, допола попијен јогурт? Дотрајале ципеле? Какво време, такве задужбине! Могу сасвим лепо да стану у пластичну кесу.

Остављам је покрај контејнера и окрећем се после пар корака. Нестала је! Та наша мала задужбина некада се звала севап.

Шта је севап? То је кад чиниш добро дело, а остајеш непознат. Нечија захвалност хранила би твоју сујету. Стара господа, у преврнутим громби-капутима, обилазе пијаце и скупљају лишће купуса, понеки откотрљани кромпир, заборављену шаргарепу, два листа зелене салате...

Преврћу по контејнерима и извлаче новине и недопушене цигарете. Зову их - ђуброселектори! Један носи карирани качкет (знам и чији је био). Они више немају обавезу да буду господа. Ослобођени су...

Недавно сам у неким новинама, у додатку „Некретнине“, видео фотографије вила на Дедињу које се продају. Биле су ту и цене: шест милиона евра, четири и по милиона, три милиона, два и по... Занимљиво, међу тим ценама није било ниједне од милион евра - једине коју би могао да плати добитник Нобелове награде за књижевност, која толико износи. Невероватно да најславнији светски писац не може да купи ни најмању вилу у једном контроверзном београдском крају. Од часа кад сам то сазнао, престао сам да се надам Нобеловој награди. Не вреди; остаћу заувек у једној старој кући, грађеној 1926. године, са липом, чесмом и три комшије у заједничком дворишту, које ми с времена на време доносе тек испечене уштипке или парче гибанице.

Занимљиво, нови богаташи, потекли с југа, навикли на стари крај, око својих вила на Дедињу подижу високе зидове са прорезима, налик на пушкарнице, а један од њих је на улазу у своје имање подигао праву Тријумфалну капију. Он има и грб, који је однекуд мазнуо: на њему су два лава (омиљене животиње у његовом селу), али ти лавови носе беле чарапе на црне мокасине.

Нема већег страха од оног кад човек осети да ће бити заборављен. Тај страх од заборава нагонио је најмоћније људе света да ангажују велике уметнике и да им буду мецене, па су тако Медичи и Сфорце, као и многе папе, унајмљивали Микеланђела, Леонарда и Рафаела да би, уписани у историју њихових дела, препловили море времена и заорава.

Млади људи, у напону снаге и грознице стицања, не стижу да мисле о томе.

Гутајући енергију, време и простор, они верују да су вечни и не сањајући да ће им све то потрошити и упропастити, већ као што то бива, наредна генерација. Због тога су најмудрији од пребогатих још за живота остављали задужбине отачеству које их и данас сваког дана помиње. Илија Милосављевић, звани Коларац, тако, остави Београду велелепно здање, а његово име се сваке вечери још увек помиње. Он је био из села Колара, син абације и ратника аба-Милосава, са којим је једнога јутра 1813, бежећи од Турака, превеслао Дунав док је за старим чуном пливао њихов једини иметак - бело ждрече на повоцу. Видим то јутро у бледој измаглици реке. Отац и син вежу свој чамац за дашчани док панчевачког пристаништа. Тамо даље је сточна пијаца на којој ће Илија Коларац постати најчувенији трговац надмудривши Грке, Цинцаре, Јевреје, Јермене и Турке - поставши Илија Србијанац или Сервијанер, чији ће товари брашна и крда свиња заплвити Дунавом ка горњим местима, а слава засметати кнезу Милошу, док ће злато потећи реком да би се једнога дана, много година после његове смрти, подигао Коларчев народни универзитет, у чијој ћемо дворани слушати Јохана Себастијана Баха - хладне одсеве математике и кристала.

Треба се сетити и претече добротвора, грофа Саве Владиславића, званог Рагузински. Био је министар Петра Великог и Катарине, и богато је даровао манастир Житомислићи, који су, иначе, као ктитори, у четрнаестом веку подигли Храбри Милорадовићи, преци знаменитог руског Кутузовљевог генерала Милорадовића... Гроф Сава Владиславић је, иначе, поклонιο Петру Великом Пушкиновог претка, Абисинца Ханибала, кога је цар ослободио ропства и начинио од њега свог генерала и племића.

Херцеговац Лука Ђећлови, који је у престоницу дошао са два динара у џепу и коме је Јован Дучић давао новац за железничку карту да се окане Београда и врати у Требиње, нежења и скроман човек који је читавог живота спавао на гвозденом војничком кревету, оставио је Београдском универзитету, сем велелепног хотела „Бристол“, готово читаву Карађорђеву улицу и парк код Железничке станице.

Могли бисмо овако набрајати до миле воље, све до Игуманова, који је своју предивну палату поклонιο Православној цркви, и Николе Спасића са задужбином у Кнез Михаиловој, да бисмо се на крају сетили многих богаташа којима не пада на памет да дају ни мрвицу свога богатства народу из кога су потекли. Алави, као што их је Бог дао, гутају све чега се домогну, бежећи од генетске глади која их разједа изнутра.

Уз то, новопечени богаташи су изузетне циције, стипсе или цимрије, што би рекао народ - нарочито они што живе на Западу. Евро им је велики као кућа. Тако се некако удеси да ја, сиромах, плаћам пиће милионерима, јер они никада не носе кеш, а немогуће је кредитном картицом платити два оштра пића у пабу. Зато су и богати, јер никада ништа не плаћају. Не плаћа онај ко има, него онај ко се навикао да плаћа.

Гле, тресе се империја за коју смо веровали да ће трајати вечно. Пуцају банке као презреле тикве, а криза се шири све до Европе. Кажу да ми то нећемо осетити, јер ионако немамо пара које би могле да пропадну. Као типичан Србин, ја, на пример, у банци имам неколико стотина евра, што се каже - ни за сахрану. Није ми жао и ако пропадну.

Ако икада умрем, што рекао друг Тито, мораће да ме сахране о државном трошку, у Алеји заслужних грађана, где ћу остатак вечности прележати, сигуран сам, уз неког са ким нисам говорио пола живота.

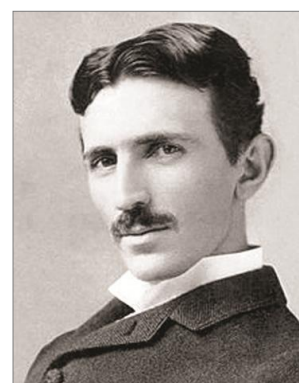
Бар ћемо се сити наћутати.

На крају, сетих се дивне мисли коју је волео да понавља мој покојни пријатељ, Хиландарац, отац Митрофан: „Наше је само оно што поклонимо другима.“ А из ђубрета поново излази тамнопута девојчица блиставих очију и каже мајци: „Нема!“ И поред свега, лепа и насмешена, она излази попут заштитног знака за наду. У том тренутку, некоме, ко зна због чега, застаје залагај у грлу.

Момо Капор

Цитати Николе Тесле

„Све учинити да се ниједног дана, ниједног тренутка ако је то могуће не заборави ко смо и зашто смо на Земљи. Изузетни људи који се у животу муче болешћу, оскудицом или их друштво превише рањава својом глупошћу, неразумевањем, прогоном и осталим недаћама којима Земља врви као мочвара инсектима, остављају иза себе дело неостварено до краја. Има много палих Анђела на Земљи. Екерман је питао Гетеа: шта би се догодило да је његов живот, који је протекао у складним и чак срећним околностима, био другачији? Где му је одговорио: „Мени се не би десило да не извучем главни згодитак.“

„Болест: она је често последица недостатка или исцрпљености животних сила, али често је и очишћење духа и тела од отрова који су се накупили. Неопходно је да човек болује с времена на време. Извор већине болести је у духу. Зато дух и може да излечи већину болести.“

„Живот је ритам који се мора спознати. Ја осећам тај ритам и управљам се по њему и препуштам му се. Он је врло захвалан и дао ми је знања која имам. Све што живи повезано је дубоким и дивним везама: човек и звезде, амеба и Сунце, наше срце и кружење бесконачног броја светова. Те везе су нераскидиве, али оне се могу припитомити и умилоствити тако да човек и сам почне да ствара нове и другачије односе у свету, а да старе не наруши. Знање долази из васионе; наш вид је његов најсавршенији пријемник. Имамо два ока: земаљско и духовно. Треба настојати да она постану једно око. Универзум је жив у свим својим манифестацијама, попут какве мислеће животиње. Камен је мисаоно и осећајно биће, као што су то биљке, звер и човек. Звезда која сија тражи да је гледамо, и да нисмо овећ обузети собом разумели бисмо њен језик и поруке. Своје дисање, очи и уши човек мора ускладити са дисањем, очима и ушима универзума.“

„Постоји опште знање и истине које је човек одувек поседовао. По мом осећању и искуству, у васиони има само једна материја и једна врховна енергија са бесконачним бројем манифестација живота. Најлепше од свега је то што открићем једне тајне у природи, откривате и остале. Оне се не крију, ту су око нас, али ми смо слепи и глуви за њих. Ако се емотивно вежемо за њих, оне нам саме долазе. Јабука је много, али је један Њутн. Он је тражио управо ону јабуку која је пала пред њега.“

„Машта рађа живот. Ја сам се хранио својим мислима, научио сам да управљам осећањима, сновима и визијама. Одувек сам је неговао, као што сам неговао и свој занос. Цео свој дуги век провео сам у заносу. То је био извор моје среће. Он ми је помогао и да током свих ових година поднесем рад, који је био довољан за пет живота. Најбоље радити ноћу, јер су звездана светлост и мисли у блиској вези.“

„Васиона је духовна; ми смо тек напола такви. Васиона је моралнија од нас; зато морамо спознати њену природу и свој живот ускладити са њоме.“

„Кад год је неко од мени блиских и драгих људи био повређен, ја сам осећао физичку бол. То је зато што су наша тела од сличне грађе, а душе везане нераскидивим нитима. Несхватљива

туга која нас понекад обузме, значи да је негде, на другом крају ове планете, умрло дете или племенит човек. Цела васиона је у извесним периодима болесна, од саме себе и од нас. Ишчезнуће неке звезде и појава комете утичу на нас више него што ми то слутимо. Везе међу створењима на Земљи су још јаче; због наших осећања и мисли цвет ће дивнији замирисати или ућутати. Те истине изнова морамо учити да бисмо се излечили. Лек је у нашем срцу и, исто тако, у срцу животиње коју називамо васионом.“

„Енергија, то је кључни проблем будућности – питање живота или смрти. Садашњи извори енергије су непоуздани и трују нашу планету. Можда преживимо то тровање, али доћи ће дан када ће ти извори енергије пресушити.“

„Живим светом смеом управљати, али га не смеом искоришћавати и уништавати ради неког вишег циља.“

„Човек је рођен да ради, да трпи и да се бори; ко тако не чини, мора пропасти.“

„Чврсто верујем у правило компензације. Истините награде су увек сразмерне раду и жртвама.“

Рекли су о стилу

Сваки стил је добар, осим онога који је досадан.
ВОЛТЕР

Рад на стилу је дуг, мучан и тражи стрпљење, на исти начин као и рад неког златара.

Артуро ГРАФ

Код једног стил настаје из мисли, код другог се мисао рађа из стила.
Жозеф ЖУБЕР

Под стилем подразумевам то да се компликоване ствари кажу на једноставан начин - не обрнуто.
Жан КОКТО

За једног писца, једнако као и за сликара, стил није само ствар технике, него и визије. Он је откривање квалитативних разлика које постоје у начину на који гледамо на свет.
Марсел ПРУСТ

Моде бледе - стил је вечан.
Ив СЕН ЛОРАН

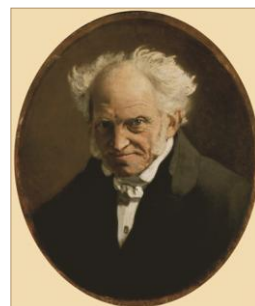
Праве речи на правим местима - то чини праву дефиницију стила.
Џонатан СВИФТ

Мисли се да се стил потпуно изражава речима неког језика, његовом синтаксом, фразама и ритмом реченице. Ипак, то су привидне ознаке стила, јер је бит стила у начину на који се мисли и на који се доживљавају осећаји.

Уго ФОСКОЛО

Стил значи, у првом реду, ништа сувишно и све битно.
Франтишек
Ксавер ШАЛДА

Само онај који има сопствене праве мисли има прави стил.
Стил је физиономија духа.
Артур ШОПЕНХАУЕР

Сајам књига

У периоду од 21. до 28. октобра одржан је 57. београдски Сајам књига, под слоганом „Од А до Ш”. Београдски Сајам књига једна је од најстаријих, најважнијих и највећих књижевних манифестација у региону. Готово сви издавачи из Србије и најугледнији издавачи из региона на Сајму представљају своју издавачку продукцију.

Поред излагачког, на Сајму се организује и богат пратећи програм: конференције, сусрети са писцима, трибине, радионице...

Од 2002. године Сајам књига има свог почасног госта – земљу чија се књижевност и издавачка продукција посебно представљају. Ове године почасни гост била је Мађарска, док ће следеће године то бити Пољска.

Ученици наше школе су и ове године са наставницима посетили Сајам књига.

Нове књиге у библиотеци:

1. „Кад сване, разлаз” – Гордана Ћирјанић
2. „Као звезде падалице” – Зева Казати Модинјани
3. „Руска зима” – Дафни Калотај
4. „Ученица професора Џојса” – Љиљана Томановић Пономарев
5. „Зимски дневник” – Пол Остер
6. „Сансет парк” – Пол Остер
7. „Желим те” – Федерико Моћа
8. „Препусти се” – Сара Десен
9. „Зов анђела” – Гијом Мусо
10. „Седам година касније” – Гијом Мусо

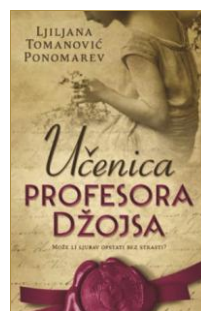
1.

2.

3.

4.

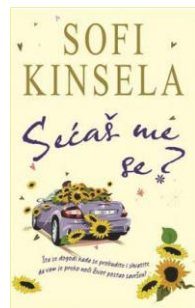
5.

Најчитаније књиге у првом полугодишту школске 2012/2013. године:

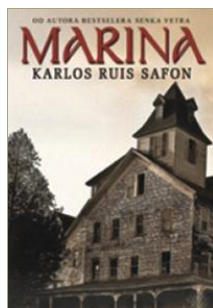
1. „Три метра изнад неба” – Федерико Моћа
2. „Сећаш ме се?” – Софи Кинсела
3. „Марина” – Карлос Руис Сафон
4. „Заувек” – Џуди Блум
5. „Хиљаду чудесних сунаца” – Халед Хосеини
6. „Анђео чувар” – Пауло Коелњо
7. „Како бих без тебе” – Гијом Мусо
8. „Питања и одговори” – Викас Сваруп
9. „Тигрова жена” – Теа Обрехт
10. „Јужно од границе, западно од сунца” – Харуки Мураками

1.

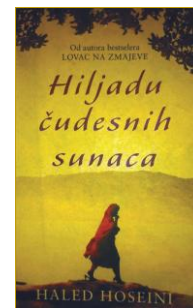
2.

3.

4.

5.

Хороскоп поклањања

Звезде у његовим очима - како зодијачки мушкарац исказује своју љубав

Он вам можда не купује руже нити вас изводи на вечеру за Дан заљубљених; зодијачки мушкарац исказује своју љубав другачије...

Ован ♈

Он ће вам поправити кола - чак ће вам купити и нова ако има могућности, али вам никада неће дозволити да возите његова, и зато то ни не тражите од њега.

Бик ♉

Водиће вас у ресторан и обасипати поклонима, али ће зато свакако желети да сачува за себе тајну како долази до новца и колико га има. Не трудите се да сазнате.

Близанци ♊

Без престанка ће вас бомбардовати заводљивим мејловима и секси телефонским порукама.

Рак ♋

Добијаћете руже, организоваће путовања ван града за викенд, куповаће вам са укусом одабране слике или књиге. Једина „слаба тачка” је његова мајка, која ће имати потпуно исти третман као и ви.

Лав ♌

Он ће вас обасипати поклонима, упознаће вас са свим пријатељма и водиће вас на елитна места у жељи да се похвали свима и покаже колико је поносан на вас, односно свој избор.

Девица ♍

Он сматра да је прављење полица за ваш стан најбољи поклон. Исто тако ће вам радо поправити рачунар. Једино што не треба да очекујете јесу дивљи изливи спонтаности.

Вага ♎

Освојиће вас својим сновима и плановима, сликајући идеалан свет за вас, али ништа од тога се неће остварити ако му у томе не помогнете.

Шкروпија ♏

За њега романа подразумева ватрени секс у свако доба и на сваком месту. Али, зато му је изузетно тешко да се отвори и повери вам своје тајне.

Стрелац ♐

Неће му бити тешко да пређе океан да би вас видио, али и да нестане без наговештаја, да би вам затим изјавио љубав из далеког Зимбабвеа и позвао вас да му се придружите за викенд. Само се никада немојте преварити да се ослоните на њега.

Јарац ♑

Неће жалити своје време да вам помогне у каријери, да од вас учини звезду, али не тражите од њега да губи време идући на одмор, или дружећи се са вама и вашим пријатељима.

Водолија ♒

Водиће вас на ексцентричне друштвене скупове или ће вам поклонити ЦД своје омиљене цез групе, али ће све ваше „привилегије” нестати када сте окружени његовим друговима.

Рибе ♓

Он је мученик који се жртвује за вас на најнеобичније начине, али зар вам није чудно како увек све испадне по његовом?

Љутња и здравље

Негативне емоције су подједнако токсичне као пушење и повишене масноће у случају срчаних обољења.

Људи изложени дугим периодима туге и песимизма, непрестаној напетости и незадовољству, страху, цинизму и сумњама – двоструко су подложнији болестима, пре свега болестима срца и крвних судова, поремећајима имунитета, астми, упали зглобова (артритису), главобољама, чиру на желуцу и дванаестопалачном цреву. Туга и депресија у вези су са смањеним имунитетом и малигним болестима, а љутња са срчаним инфарктом.

Сви се љутимо, и то често, готово свакодневно. Љутња потиче из гордости. Љутимо се најчешће на слабије, утолико више уколико смо покорнији удвараачи онима који су од нас јачи.

Циљ љутње је да се свет уреди у складу са нашим жељама и идејама. Када се постигне промена гаси се агресивност, јер је љутња испунила своју сврху.

Ако љутњу испољавамо сваки пут када је осетимо, привремено долази до пражњења и олакшања, али дугорочно ми је подстичемо и увећавамо. Временом љутња постаје модел емотивног понашања и хронична емоција.

Склоност ка љутњи је погубна код већине кардиоваскуларних болести. Љутња доводи до пораста пулса и крвног притиска.

Под притиском прошлих, болних искустава и почињених погрешака, човеку се чини да је жртва околности и људи, не схватајући да је уствари жртва самог себе, својих негативних емоција, погрешних мишљења и навика.

Нагомилавајући најразличитија трауматична искуства, у једном тренутку човек долази до критичне тачке издржљивости, кад попушта под теретом емотивних рана и цели његов одбрамбени систем се распада.

Проблеми су оштра граница између успеха и неуспеха. Животне невоље подстичу у нама храброст и мудрост. Због проблема ментално и духовно сазревамо. Оне ствари које су болне, оне су и поучне. Самодисциплина је средство за решавање животних проблема.

Решавање проблема љутње и поремећених односа захтева искреност, самокритичност, спремност на извињење и праштање, данас све ређих својстава. Често и поред добре воље решавање проблема не зависи само од нас. Увреде и рањавања могу нас сналазити и поред наше опрезности и љубазности.

Шта учинити са ожиљцима и болним садржајима душе?

Старе емоционалне ожиљке (огорчења, увреде, понижења...) не могу нам уклонити ни лекари ни лекови. Они морају бити „одсечени“ и одстрањени у потпуности из наше душе. Опраштање – то је „скалпел“ који уклања емоционалне ожиљке! Опроштај доноси здравље и мир нашој души и помирење сукобљених страна.

Како реаговати на испољавање туђе љутње?

„Одговор благ утишава љутњу, а реч прека подиже срдњу“

„Стрпљењем се ублажава јарост и мек језик ломи кости.“ - Соломон

Охрабрују следеће чињенице:

– Хронична склоност ка љутњи није доживотна пресуда!

– Склоност ка љутњи је навика која се може променити, а та промена се учи!

Шта чинити са сопственом љутњом? Решење је љубазност.

Када се први пут јави жеља за променом таквог стања, човек често у жељи за променом, жели једино мењати друге, а он сам да остане исти.

Буди свестан да тон твог гласа може створити или рушити атмосферу поштовања. Истраживања су показала да се 80% људске реакције односи на тон гласа оног који говори, а само 20% на садржај онога што се говори.

Примери љубазности:

Муж и жена разговарају о својим различитим ставовима конструктивно, без сарказма, оптуживања, понављања сталних увреда.

Родитељ указује на погрешке детета, укорава га, а да при томе не виче, не омаловажава своје дете.

Презапослена особа учтиво каже НЕ захтеву да уради још неки посао.

Вербална порука мора бити усмерена на понашање неке особе, а не на њену личност.

„Живот је тежак. Ово је велика истина. Једна од највећих. Када једном схватимо ову истину ми је превазилазимо и тада живот престаје да нам буде тежак. Већина не схвата у потпуности ову истину. Уместо тога, они мање-више непрекидно кукају како су њихове тешкоће посебна врста невоље, која се неким чудом окомила управо на њих, никако на друге. Дисциплина је основно оруђе за решавање животних проблема.”

„Једна од првих поука које дете треба да научи јесте дисциплина...” (Из књиге *Васпитање*)

Љубазност захтева:

1. поштовање достојанства и ставова других људи
2. прихватање различитости – толеранција
3. самодисциплину.

Љубазна особа изражава своја осећања, убеђења и потребе јасно и поштено, увиђајући и поштујући истовремено то исто и код друге особе.

Став љубазности: Ја сам важан, али и ти си важан. Имам право да ти кажем шта ме љути, али и ти имаш право да ми кажеш своја осећања. Ни ти ни ја немамо право да повредимо један другог.

Последица љубазности: међуљудски односи постају квалитетнији и интензивнији.

Бројна истраживања показују да академска, логична интелигенција (IQ) којој се раније придавао велики значај, не гарантује и, сама по себи, не води ка успеху у животу. У двадесет одсто случајева IQ доприноси факторима који одређују успех у животу, док су у осамдесет посто случајева у питању и други утицаји. Потребна је и још значајнија, између осталог, и једна друга способност, названа емоционална интелигенција (EQ).

Карактеристике емоционалне интелигенције:

- Способност да се разумеју други људи, вештина да се на прави начин препознају расположења, темпераменти, мотивације и жеље других људи и да се на њих одговори.
- За свакодневне међуљудске односе ниједна интелигенција није од веће важности од ове.
- Ако је не поседујете, направите „опасне“ животне грешке, као што су лош избор брачног друга, погрешан избор пријатеља, посла итд.
- Подразумева способност унутрашњег живота. Емоције су од суштинског значаја за EQ интелигенцију.

Све што хоћете да чине вама људи, чините и ви њима.

Мр. сц. мед. Иванов др Драган

✓ **ДРВЦЕ** ✓ www.drвна.edu.yu ✓ **издавач:** Техничка школа „Дрво арт”, Цара Душана 23, 11000 Београд, тел: 011/ 2632695 ✓ **директорка:** др Зорица Ђоковић ✓ **редакција:** Дејана Стојаковић, професорка српског језика и књижевности, Драган Новаковић, професор српског језика и књижевности ✓ **рачунарска обрада:** Јасмина Павловић ✓ **главна уредница:** Гвоић Даниела IV₁ ✓ **новинари:** Милица Марковић III₂, Анастасија Чолаковић III₂, Биљана Врањеш III₃, Оља Михајловић III₃, Милица Угарковић III₃, Тијана Бабић IV₁, Милена Стевановић IV₁